

PRENUMERATA

Kurjera Warszawskiego
wraz z dodatkiem porannym:
W Warszawie: rocznie
rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50,
kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesię-
cznie kop. 75.
Za odosłanie do domu dopłaca
się miesięcznie kop. 5.
**Na prowincji i w Cesar-
stwie:** rocznie rs. 12, półrocznie
rs. 6, kwartalnie rs. 3, miesię-
cznie rs. 1.
Za granicą: miesięcznie
rs. 1 kop. 50.
Numer pojedynczy bez doda-
tku kop. 5; dodatek poranny
kop. 3.

KURJER WARSZAWSKI.

wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta zrana, a nadto wychodzi
stałe w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

ROK SIEDMDZIESIĄTY DRUGI.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor *Kurjera Warszawskiego* codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej
wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej rano do 1-ej po południu.

**Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji 268. — Telefon Administr. 517.
W Łodzi kantor własny, Piotrkowska 7281, telefonu nr. 313.**

OGŁOSZENIA

Reklamy: za jeden wiersz
garmontowy albo jego miejsce
pierwszy raz 25 kop., każdy na-
stępny raz kop. 20.
Nekrologja: za wiersz 15 kop.
Zwyczajne ogłoszenia: za
jeden wiersz petitowy albo jego
miejsce pierwszy raz 10 kop.,
każdy następny raz 8 kop.
Małe ogłoszenia za jeden wy-
raz po 2 kop. każdy raz, ogłosze-
nie minimum 20 kop.
Nadesłane za jeden wiersz
garmontowy rs. 1.
Ogłoszenia do *Kurjera* przy-
jmuje także Biuro Rachmiana i
Freudlera, ulica Senatorska.

— W kościele św. Kazimierza (panien sakramentek) jutro przypada doroczna uroczystość uczczenia N. Sakramentu. Obchodzona ona będzie z wystawieniem N. Sakramentu od pierwszych niesporów, z dwoma kazaniami rano i na niesporach, ze śpiewaniem godzinek po południu, z solennymi procesjami na obydwóch niesporach, publicznymi suplikacjami po kazaniu niespornem i odpustem zupełnym.

— W dniu jutrzejszym w kaplicy Matki Bożej Cze-
stochowskiej w kościele św. Ducha (po-paulińskim), o go-
dzinie 9-ej zrana, odprawiona zostanie ku Jej czci uroczy-
sta wotywa.

— W kaplicy Pana Jezusa przy kościele archikatedralnym
św. Jana jutro, o godzinie 8-ej zrana, odprawiona będzie
solenna wotywa.

PRZEGLĄD POLITYCZNY.

Mowa tronowa cesarza Franciszka Józefa, wygłoszona onegdaj w zamku królewskim w Budzie na otwarcie sejmiku węgierskiego, była palmą pokoju, ofiarowaną przez monarchę nowemu parlamentowi, aby posłużyć mu za godło pracy. A zaiste bardziej, niż kiedykolwiek sejmowi budapeszteńskiemu tego godła i hasła potrzeba. Niefortunny kaprys przy-
padku rzucił, że obydwa najstarsi wiekiem człon-
kowie izby deputowanych: Aleksander Csanady i
Józef Madarasz, należeli do stronnictwa niezawis-
łości, nieuznającego ugody z r. 1867-go i żądającego dla
Węgier zupełnej niezawisłości pod berłem Habsbur-
gów, związanej z resztą monarchji tylko tym wła-
śnie węzłem dynastycznym tak zwanej unji perso-
nalnej. Naturalnie, że obaj nie omieszkali skorzy-
stać ze sposobności, aby z krzesła prezydjalnego roz-
winać choćby w kilku lapidarnych okresach teorię
prawnopanstwową swojego stronnictwa i zakończyć
oświadczeniem, że nie poprowadzą sejmiku na zamek
budziński, ponieważ na zamku powiewa sztandar
czarnożółty, nie zaś narodowy, węgierski.

Był to przedsmak burz, jakie czas przyniesie w i-
zbie sejmowej. To też mowa tronowa starała się
uprzedzić je wezwaniem patriotycznym do jedności

i pracy organicznej na gruncie, na którym Węgry
od lat 25-ciu tak pomyślnie i okazałe się rozwijają,
na gruncie ugody dualistycznej. Myślą przewodnią
mowy cesarza Franciszka Józefa było wezwanie do
użycia dni pokoju zewnętrznego na przeprowadzenie
wielkiego dzieła nowego ukształtowania się we-
wnętrznego Węgier i utrwalenia podstaw porządku
państwowego.

Z tej myśli przewodniej wynika konsekwentnie
postawa, jaką mowa tronowa zajęła wobec najwa-
żniejszej dla całej monarchji rakuskiej dziś kwe-
stji — regulacji waluty. Przywrócona równowaga
w budżecie i wskrzeszona doba finansowego rozkwit-
u Węgier pozwala przystąpić do rozwiązania tego
kapitałowego problemu zdrowej polityki gospodar-
czej państwa. „Rząd nasz — powiedział cesarz —
będzie starał się projekty, odnoszące się do prze-
prowadzenia tej reformy, jaknajrychlej przedstawić
wam do powzięcia mądrych uchwał waszych.” Sta-
nowczość, z jaką ta zapowiedź sformułowana zosta-
ła, zdaje się świadczyć, iż sprawa przebiega istotnie
wszystkie swe fazy przygotowawcze, że porozumie-
nie z rządem przedlitawskim osiągnięto, a warunki
powszechnego rynku pieniężnego Europy dla podjęcia
tak rozległej reformy uznano za korzystne i przy-
chylne.

Z niemniejszą stanowczością zapowiada mowa trono-
wa rychłe wniesienie projektów ustawodawczych,
dotyczących upaństwowienia administracji, przyczem
nie omieszkano przyrzec wniesienia tak zwanych
ustaw gwarancyjnych, które bronić mają swobód
obywatelskich przeciw nadużyciom i uroszczeniom
władz upaństwowionych. Rozterkom kościelno-pań-
stwowym, wywołanym przez znany zatarg o metryki
chrztu dzieci pochodzących z małżeństw mieszanych,
przeciwstawia mowa tronowa ustęp wyrażający otu-
chę, że kościół i państwo swe wzniósł przeznaczenia
przy uszanowaniu wzajemnych interesów i sfer
prawnych w zgodzie i harmonji spełniać będą.

Wszelkie usiłowania pracującego od kilku dni w po-
cie czoła prezydenta republiki francuskiej, aby
obdarzyć Francję rządem, którego się lekkomyślnie

pozbawiła, rozbijają się dotąd o twardy marmur —
nie przekonani, ale przesądów stronnicy. Frey-
cinet, Bourgeois i Méline odmówili Carnotowi z kolei
przyjęcia na siebie ciernistego posłannictwa utworze-
nia rządu, ponieważ nie widzieli w obecnym składzie
izby rękojmi skupienia około jakiegokolwiek punktu
programu reform większości.

Constans, jako przedstawiciel rzeczypospolitej „sil-
nej”, znienawidzony jest przez radykałów, dla których
siła rządu byłaby wyrokiem zagłady. Ztąd niepodoba
postawić go na czele ministerjum. Owych 191
radykalistów, którzy w d. 18-ym b. m. podrozgotali
gabinet Freycineta, stanęłoby jak jeden mąż przeciw
Constansowi, a do światoburecznych koalicji prawica
znalazłaby się zawsze gotowa.

Z tychże samych powodów rozbiła się kombinacja
ministerjalna z Ribotem u głowy. Ribot należy do
najumiarkowańszych mężów stanu republikańskiej
Francji, jest członkiem lewego centrum i twórcą ugo-
dy z Watykanem, której świeżo ogłoszona encyklika
Leona XIII-go jest wymownem, autentycznym stwier-
dzeniem. Ojciec św. idzie w niej o wiele dalej w uczu-
ciach uprzedzających dla rzeczypospolitej od pięciu
kardynałów; nakazuje on katolikom francuzkim uznać
republikańską formę rządu bezwzględnie, pozwala
odróżnić tylko władzę ukonstytuowaną od prawoda-
wczej i tylko z tą ostatnią walczyć lojalnie o lepsze
pozwała. Przeciw takiemu postawieniu kwestji najgo-
rętszy nawet liberal — jak słusznie zauważył *Temps* —
nie zarzucić nie zdoła. Co wszakże w oczach prawdzi-
wego, rozumnego liberalizmu wydać się musi zasługą
Ribota, to radykałsi, trąbiący do skoncentrowanego
ataku na kościół, uważają mu za grzech najcięższy
i nigdy go szczerze nie poprą.

Kandydatura Méline'a jest ściśle handlowo-gospo-
darczą, podczas gdy przesilenie rozwija się na tle
wybitnie i wyłącznie politycznem. Freycinet usuwa
się *quand même*. Czyżby istotnie Carnotowi nie pozo-
stawało nic innego, jak rozwiązać izbę, której man-
dat upływa dopiero w jesieni r. 1893-go?

Br. Z.

Niedziela w Buenos Ayres.

(Korespondencja specjalna *Kurjera Warszawskiego*.)

(Dokończenie.)

Główna aleja tego parku „Avenida 3 de Febrero”,
wysadzona czterema szeregami palm, kłaby kaktus-
sów, oleandrów, magnolji, każą sądzić, żeśmy pod
równikiem, kilkanaście jednak kroków dalej gaj
wierzb płaczących, olech i brzoź srebrnolistnych prze-
nosi nas myślą do kraju północy. Laury i wierzby,
tjje i topole, sosny i palmy zbratały się na tym grun-
cie, a chmary wróbi tak na jednych, jak i drugich,
gniazdka sobie ścielą i na dobranoc świergoczą. Dzie-
sięć lat temu nieznane one tutaj były. Dopiero bo-
gacz tutejszy i filantrop, p. Cambaceres, sprowadził
paręset tych krzykaczy z Europy. Obecnie tysiące
wzięły w posiadanie miasto i okolice.

Pierwsze powozy ukazały się w alei, za niemi po-
dażyły inne i inne, coraz ciasniej robi się na szerokiej
drodze. Zaczęło się *corso*. Parskając, żując wędzi-
dła i białą pianą znacząc drogę, stąpają konie. Czarni
woźnice i lokaje z wysokich kózł spoglądają na
pieszych, a w powozach dumne seniori i seniority
mierzą się wzajemnie oczyma lub emablują cwałują-
cych przy powozach jeźdźców.

Co za powozy, zaprzęgi, stroje! Zapomina się, że
to nie lasek Bułoński.

Oto mija nas wspaniała, niewatpliwie paryskiej
roboty wiktoria. Dwa orłowskie kłusaki w zaprzę-
gu, na kózle dwóch czarnych w błyszczących cylin-
drach, rajtrokach, jelonkowych spodniach i białych
kamazach. Prawdziwy typ szyku.

Idealem *high life'u* tutejszego to piękny zaprzęg,

a szczególnie caballos rusos (konie ruskie). Kto ich
nie posiada, nie może nazwać się prawdziwym pa-
nem.

Suną powozy w kółko po szerokich avenidach, przy
dźwiękach muzyki wojskowej pułku artylerji, kwate-
rującego w tuż obok parku zbudowanych koszarach.
Orkiestra ta prawie wyłącznie złożona z mulatów i
indjan, niezgrabnie noszących mundury wojskowe,
znośnie fałszuje walce, polki, kadryle i wyjątki z o-
per, jak świat starych.

Piesznych w parku nie wiele i to prawie wszystko
cudzoziemcy, albowiem synowie, a szczególnie córki
kraju (*hijas del pais*), wolą wyrzec się często space-
ru, niż ukazać się piechotą wobec znajomych powo-
zowych.

Zamiast pospolitować się z „gringami” (cudzoziem-
cami) lepiej stokroć nie wychodzić z domu i z okna
tylko pokazać gminowi świeżą tualetę i piękne ma-
lowidło twarzy, dziwne bowiem wszystkie one znajdu-
ją upodobanie w tej sztuce. Czy brzydkie, czy ład-
ne, malowane i perfumowane do niemożliwości.

Nareszcie słońce chyli się ku zachodowi, rzucając
snopy czerwonych promieni przez drzew szereg. La-
kierowane pudła karet i powozów, uprząż i latarnie
błyszczą jak w ogniu. Atmosfera przepelniona lek-
kim złotym pyłem, duszna zapachami traw, drzew i
kwiatów, zaczyna się ochładzać. Znużenie i nuda
osiadły na wszystkich twarzach. Czas do domu na
obiad.

Od koła spacerujących odłączył się jeden powóz
i pomknął ku miastu. Za nim drugi trzeci, dziesią-
ty, na koniec wszystkie z parku wybiegły. Dudniąc
po drewnianym bruku kopyta końskie, warczą koła,
migają parasolki i kapelusze. Wszystko to jak
strzała sunie przed oczyma, bo i tutaj szybka jazda
należy do szyku. Już park skrył się w kurzu, wpa-

dają powozy między uroczę wzgórza Recolety i nikną
w ulicach miasta.

Czasem obok tego potoku życia i zabawy prze-
mknę truchcikiem karawan, a za nim szereg karet
żałobnych i zatrzymają się przed wrotami cmentarza,
sąsiadującego z Recoletą, tem miejscem spaceru i roz-
rywek. Zabrzmiął dzwon na cmentarnej dzwonnicy,
żałobnicy ponieśli trumnę, a za nią tłum czarno ubra-
nych mężczyzn podażył. Kobiety nie biorą udziału
w pogrzebach, jako więcej od mężczyzn poddające
się boleści, to też pogrzeb zwykle przedko i spokojnie
się odbywa; nie idzie jednak za tem, aby obojętność
dla zmarłych była tu większą niż gdzieindziej. Owszem,
oznaki żałoby są tutaj, przynajmniej na pozór, cięż-
sze od naszych. Kobieta w grubej żałobie pozbawia
się kapelusza, nosi suknie gładkie, czarne bez naj-
mniejszych ozdób, a na głowie chustkę zapiętą pod
brodą i zakrywającą stan cały. Do chusty przypięty
woal czarny, twarz zakrywa i do kolan spada. Me-
czyzna w tem samem położeniu innego ubrania jak
czarny tużurkowy garnitur nie włoży na siebie. Po
najbliższem rodzeństwie noszą tutejsi żałobę dwa la-
ta, po dalszem rok cały, to też uderza każdego przy-
jeźdnego wielka liczba osób, chodzących w żałobie.
Zdarza się często, że kobiety mające liczne rodziny,
całe życie prawie jasnej sukni nie wdzieją.

Wracajmy jednak do przerwanoego opisu.

Coraz więcej światła w oknach, coraz tłumniej i
gwarniej w jasno oświetlonych fondach (garkuch-
niach) i kosmopolitycznych restauracjach, w których
najwybredniejsi nawet smakosze czułym podniebie-
niom i zepsutym żołądkom rozkosz sprawić mogą.
Co się tyczy prawdziwej kuchni argentyńskiej, to nie
jest ona wybredną. *Puchero* (sztuka mięsa), podawana
w jednym kawale razem ze wszystkimi jarzynami
z rosółu, jest daniem codziennem. *Caldo* (rosół

Lekarze o ks. Kneippie.

Pisma nasze lekarskie milczały dotąd o metodzie ks. Kneippa, która wpośród laików obudziła zainteresowanie niemałe.

W ostatnim wreszcie n-rze *Kronika lekarska* odezwiała się pierwsza.

Ze względu, że wielu czytelników zapytywało nas o wartość tej metody, uważamy za odpowiednie przedrukować cały artykuł.

Oto co pisze wzmiankowane pismo:

„Ze względu na pytania, czynione przez publiczność wielu lekarzom, a dotyczące t. zw. metody leczniczej ks. Kneippa, poczuwamy się do obowiązku dotknąć w kilku słowach tego przedmiotu. Wprawdzie w Wörihofen nie byliśmy, zdanie swe jednak opieramy częścią na przyswojonej językowi naszemu książeczce ks. Kneippa p. t. „Moje leczenie wodą”, częścią zaś na materiale kazuistycznym, jaki przedstawiają chorzy, którzy uleczenia swego szukali w Wörihofen.

Książeczka ks. Kneippa, jako pisana z całą naiwnością domorodnego laika, uchyla się od krytyki naukowej. Jest to rodzaj poradnika z działy medycyny ludowej.

Dowiadujemy się z niego, przedewszystkiem, że ks. Kneipp w młodości swojej, dzięki instynktownemu stosowaniu na sobie pewnych zabiegów wodoleczniczych odzyskał zdrowie, a może też wyzdrowiał dzięki swej młodości. Tem zachęcony próbował podobnych zabiegów na swych znajomych chorych wieśniakach, że zaś widocznie miał zamiłowanie do leczenia, szperał też w farmakopei ludowej i sporą ilość niewinnych zresztą i bardzo pospolitych ziółek zużytkował, bądź to w wywarach i naparach, jako dodatek do ciepłej wody w zabiegach zewnętrznych, bądź zaleca je jako niesłychanie skuteczne do użytku wewnętrznego. Wszystko to zaś wsparte 40-letnim doświadczeniem złożyło się na rzeczona metodę. Ponieważ przekonani jesteśmy, że owe ziółka w losach chorego i jego choroby nie zaważają, dotknijmy więc tylko właściwych wodoleczniczych zabiegów ks. Kneippa, co do których publiczność zdaje się żywić przekonanie, jakoby były jakąś nową medycyną dotąd obcą metodą leczniczą.

Przedewszystkiem dzieje ks. Kneippa przywodzą na pamięć przedstuletnią blisko historję Priessnitza. Tylko, gdy wówczas stosowanie zewnętrzne wody do celów leczniczych było istotnie czemś nowym dla medycyny, dziś wszystkim zapewne wiadomo, że t. zw. wodolecznictwo stało się przedmiotem badań naukowej medycyny, która zarówno czynniki fizyczne w niem działające określiła jako termiczny i mechaniczny bodziec, jak również podstawy oddziaływania tych bodźców na żywy ustrój pod względem fizjologicznym, fizycznym, mechanicznym, nawet psychicznym w sposób ściśle naukowy wyjaśniła. Ktoby więc myślał, że zabiegi ks. Kneippa, jak okłady, kąpiele, pary, polewania, omywania, opaski stanowią

coś nowego, ten jest w błędzie. Są to pod inną nazwą i w dostępniejszej formie znane i stosowane po zakładach wodoleczniczych już oddawna zabiegi i wprawne oko między okładami ks. Kneippa a t. zw. kocami, między jego polewaniami a natryskami itp. łatwo analogję odkryje.

Wszystkie te zabiegi mogą i muszą zawsze skutek swój objawić w dwóch kierunkach, jak wszelkie wogóle zabiegi wodolecznicze, t. j. pobudzając albo deprymując. Skutek ten bezpośredni, wywarły na układ nerwowy za jego pośrednictwem odbija się na całej przemianie materji i wszystkich czynnościach, z nią związanych.

Wobec tego zewnętrzna postać zabiegów nie ma żadnego specyficznego znaczenia, a nawet talent wodolekarza polega na tem, aby za pomocą najprostszego zabiegu wszystkie lub prawie wszystkie możliwe fizjologiczne skutki mógł otrzymać. Czyż możemy powatpiwać, że lekarz wogóle, a przytem fachowy hydroterapeuta, do potrzeb chorego ustroju zabiegi wodolecznicze lepiej nagnie, niż ks. Kneipp, choćby na podstawie swego 40-letniego doświadczenia. Wszakże doświadczenie medycyny naukowej na tem polu sięga jeszcze odleglejszej epoki. Prawda, ks. Kneipp jest oryginalnym, a oryginalność ta polega na usunięciu prawie zupełnie bodźca mechanicznego z jego zabiegów wodoleczniczych. W tem znaczeniu ks. Kneipp nie każe się np. ocierać po użyciu wodoleczniczego zabiegu, a to na zasadzie, że wieśniacy nie ocierają się po użyciu kąpeli.

Tarcie i osuszanie w wodolecznictwie jest środkiem pomocniczym do wywołania oddziaływania, czyli t. zw. reakcji, na której właśnie leczenie się opiera. Nie przeczyśmy, że reakcja owa wystąpić może u niektórych, najczęściej zdrowych ludzi, li tylko pod wpływem termicznego bodźca i że nadmierne tarcie niekiedy samo przez się wywiera skutek pobudzający. Przyjęcie jednakże za ogólną zasadę, bez względu na indywidualizm, wykluczenia bodźca mechanicznego jest błędem, który na zdrowiu wielu osób w ten sposób traktowanych niekorzystnie odezwąć się może.

Jeszcze jedna uwaga. Ks. Kneipp często w książeczce swojej powtarza: im łagodniejszy środek, tem lepszy, nie należy nie gwałtownie wymierzać na ustrój, nie trzeba zbyt często używać zabiegów, jest więc pozornie zwolennikiem t. zw. łagodnej hydroterapii. W gruncie rzeczy jednakże tak nie jest: ks. Kneipp używa tylko ciepłej, albo bardzo zimnej, bo 8° wody.

Temperatury pośrednie, które przynajmniej w naukowej hydroterapii najwięcej mają zastosowania, wyklucza zupełnie, a jego polewania, zwłaszcza gdy są aplikowane na głowę, z powodu nieznajomości warunków chorobą dotkniętego ustroju, mogą także niekorzystnie oddziaływać, jak tego mamy przykłady na chorych, którzy leczeniu w Wörihofen się poddawali.

Streszczając wszystko powyższe, sądzymy, że mając dziesiątki i setki porządnie naukowo prowadzo-

Osobliwość tutejszej opery, a także kilku innych teatrów stanowi *cazuela*, odpowiadająca naszemu amfiteatrowi pierwszego pietra. Na *cazuelę* wyłączają tylko kobiety wstęp mają, to też przy zapelnionym teatrze wdzięcznie i oryginalnie wyglądają te setki głów i biustów kobiecych, błyszczących wszystkimi barwami tęczy, jak stado motyli. Podczas antraktów cały ten legion rozkosznych „puchów marynych” mężnie wytrzymuje setne pociski lornet kohorty zużytych *pchutów* argentyńskich, niezgrabnie a zuchwale naśladujących swe pierwowzory paryżkie.

Instytucję *cazueli* wprowadzili tu hiszpanie. W Hiszpanji jednak znikła już ona z horyzontu teatralnego, tutaj zaś, gdy przed kilkoma miesiącami próbowano ją znieść, napotkano na tak silny opór płci pięknej, że *volens volens* musiano ją nadal utrzymać ku wygodzie i ucielesze senior i seniorit, lubiących teatr, a nie posiadających funduszy dla zajęcia łoża, nie mających towarzystwa lub nie pragnących znajdować się na parterze, w sąsiedztwie obcych mężczyzn. Pod tym względem są kobiety tutejsze nader drażliwe. Wiele z nich dla tej samej przyczyny nigdy nie jeżdżą tramwajami.

Pomimo, że istniejąca opera zupełnie odpowiada wymaganiom ludności miasta, rząd argentyński, pragnący zawsze tworzyć coś nadzwyczajnego, zadecydował wybudowanie olbrzymiego gmachu opery narodowej. Myśl to tem dziwniejsza, że Argentyna ani wybitnych muzyków, ani śpiewaków nie posiada. Gmach ten nowy, prawie w środku miasta położony, imponujący obszarem, jaki zajmuje, zdążono zaledwie do pierwszego pietra doprowadzić, na dalszą bowiem robotę zabrakło funduszy. Stoi więc już od kilku lat, rażąc zdaleka wzrok i czekając na zmiłowanie, a może na muzyków i śpiewaków narodowych...

Młodzież świętująca, żadna silnych wrażeń, zdąża

nych zakładów wodoleczniczych, chorzy zrobią najlepiej, jeśli metodę ks. Kneippa pozostawia do użytku jego parafjanom, zwłaszcza, gdy ci gdzieindziej nie są w stanie szukać pomocy.”

Kongres archeologiczny.

(Korespondencja własna Kurjera Warszawskiego).

Moskwa 15-go lutego.

Wczoraj pod przewodnictwem honorowego prezesa, hr. P. Kapnisty, odbyło się posiedzenie komitetu, który zamierza urządzić w Moskwie w r. b. kongres archeologiczno-antropologiczny.

Przy tej sposobności członkowie komitetu zostali zawiadomieni o przebiegu sprawy.

Ministerjum wojny zakomunikowało, że sztab jenerałny uczestniczyć będzie w wystawie geograficznej przy kongresie, ministerjum zaś oświaty poczyniło kroki w zarządach o wyjednanie kart przejazdu kolejami russkimi po cenie niższej dla członków kongresu.

Dla ułatwienia stosunków z niezonymi i instytucjami za granicą utworzyła się osobna komisja pod przewodnictwem bar. Bülera, do której weszli konsulowie zagraniczni, znajdujący się w Moskwie.

Na wydrukowanie sprawozdań o pracach i działaniu kongresu p. K. Uszkow ofiarował 1,000 rs., a p. Lediuchin podjął się kosztów druku 10-ciu arkuszy. Nadto jeszcze kilku innych obiecało pomoc materialną, a drukarnie niektóre zaproponowały nadzwyczaj łatwe warunki. Komisję wydawniczą upoważniono do drukowania około 2,000 egzemplarzy. Uchwalono nadto wydać tom dodatkowy do sprawozdań i zamieścić w nim: 1) opis laboratorjów, muzeów itd. wraz z ich działalnością; 2) opis wystaw, mających się urządzić przy kongresie i 3) przewodnik dla członków kongresu zamiejscowych i zagranicznych, któryby im wskazał wszystko, co się w Moskwie znajduje w zakresie ich specjalności.

Nareszcie postanowiono polecić wszystkim członkom komitetu w miastach Rosji i za granicą tworzyć komisje miejscowe, któreby się postarały o to, aby odnośne kraje lub prowincje były jaknajliczniej reprezentowane na kongresie i na jego wystawach.

Na posiedzeniu tem, zakończonem wyborem sekretarza, którym został p. W. Bohdanow, obecni byli konsulowie: austriacki, francuzki, angielski, duński i belgijski.

Stefanja Ulanowska.

Gdzie się podziewają.

Najdłuższem ciesząc się życiem gabinet francuzki od czasu drugiego cesarstwa (z wyjątkiem ministerjum Ferry'ego od d. 21-go lutego r. 1883-go do 6-go kwietnia r. 1885-go), jak wiadomo, padł z kolei w d. 18-ym b. m.

Ukonstytuowane d. 17-go marca r. 1890-go przeżyło rok, jedenaście miesięcy i dzień jeden.

z ryżem i rozmaitemi przyprawami, *asado* (pieczeń) z rusztu lub z rożna, parę gatunków sałat i legumin, oto wszystko. Inne potrawy cywilizacja europejska z sobą przyniosła. Do niedawna jeszcze argentyńczyk innego napoju jak woda do obiadu nie używał. Francuzi wprowadzili zwyczaj używania wina. Tak rozpowszechnił się on tutaj, iż obecnie niema domu, w którym nie byłoby wina na stole. Niektóre prowincje odkryły się winnicami i teraz już wina na miejscu tłoczone, szczególnie z prowincji San Juan i Mendoza, nie ustępują europejskim.

Życie restauracyjne jest, z powodu taniości mięsa, stosunkowo niedrogie, rodziny jednak w restauracjach nie bywają. Argentynka za nic do kawiarni ani restauracji nie zajrzy. Pomyśleć nawet o tem — *qué barbaridad!*

Po obiedzie naturalnie teatr. I ubogi, i bogaty, i młokos, i doktor znajdują coś dla siebie. Nawiasem dodam, iż tytułu doktorskiego używa 3/4 argentyńczyków. Złośliwi twierdzą, że kto z tutejszych dobrze czyta, pisze z małemi omyłkami ortograficznymi i jako tako zna tabliczkę mnożenia, otrzymuje tytuł uczonego.

Karety i powozy z Palermo zajeżdżają przed operę, gdzie trupa włoska kończy swój sezon. I znów podziwiać trzeba przepych, nie liczący wcale z opłakanym stanem kraju. Prawdziwy kult brylantów. Wpięte we włosy, w uszach, na piersi, u pasa, błyszczą one ze wszystkich łóż i krzeseł gwiazd tysiącami.

Budynek opery z zewnątrz niepozorny, wewnątrz urządzony wspaniale. Z wielkiego przedsionka, wyłożonego marmurami, podwójne marmurowe schody prowadzą do krzeseł, kapiących od złocień *foyers* i obszernych, amarantowym pluszem wyłożonych łóż, potrójnym łukiem otaczających wspaniałą salę teatralną, oświetloną setkami lamp elektrycznych.

do teatru Politeama, gdzie goszcząca trupa specjalnie wystawia na nerwy działające *dramas criollos* (dramaty kreolskie), w czarnem świetle przedstawiające nadużycia władz w prowincjach Argentyny. Bohaterowie tych dramatów: Juan Moreira, Martin Hierro, Juan sin Patria i inni, to hardzi, niezależni synowie pampasów, toczący zawziętą walkę z tem wszystkiem, co określa się na prowincji wyrazem *justicia*, a co w rzeczywistości jest stekiem najstraszniejszych nadużyć.

Tak w operze, jak i w Politeamie, podczas karnawału, przypadającego tutaj w czasie największych upałów lata, co zresztą nie przeszkadza zabawie, odbywają się na wzór Europy urządzane bale maskowe. Taniec gra w nich daleko większą rolę, niż u nas. Tańczy się zaś nie na wywoskowanej posadzce, lecz — na dywanie. To też afisze, zapowiadające maskaradę, obok wymienienia różnych atrakcyj, nieodmiennie zawierają w dopisku: *nueva alfombra*, co znaczy: nowy dywan.

Największa część niedzielnej publiczności oblega teatrzyki uprawiające „zarzuele”. Zarzuela, to komedjka, a raczej wodewil ze śpiewami i często z tańcami, osnuty na tle ludowem. Znamieniem tych przybytków muzy, w miarę podkasaniej, jest wesołość; dobry humor wiecznie w nich panuje. Ludek świąteczny przyklaskuje taktom kaczczy, hoty i innych tańców, podchwytuje nuty ludowych piosnek, co chwila wybucha śmiechem, jednym słowem bawi się i to za tanie pieniądze. Widz nie potrzebuje kupować biletu na całe przedstawienie. Wieczór wypełniają zwykle cztery zarzuele. Każda z nich stanowi sekcję. Sekcja trwa pół godziny. Kto więc chce, kupuje bilet: na jedną, dwie, trzy lub cztery sekcje. Kto, znając dwie pierwsze, chciałby widzieć trzecią, przychodzi w oznaczonej godzinie i kupuje bilet na tę sekcję, nie potrzebując płacić za inne.

I znowu tedy rozpoczynają się tłumnie po ministerjach przenosiny, operacja wielce w Paryżu zwyczajna.

Z pomiędzy 11-tu ministrów jeden tylko Freycinet, od d. 3-go kwietnia r. 1888-go piastujący tekę wojny, a ostatniego prezydium, dał dowód wielkiej przeczności i na zmienne baczące losy, nigdy nie chciał zajmować apartamentów ministerjalnych.

Dziewięć razy będąc ministrem od lat piętnastu, zbyt wiele posiadał doświadczenia, aby rzeczy swoje narażać na dziesięciokrotne przenosiny, które, jeżeli przysłówia mądrością są narodów, równałyby się w skutkach trzem pożarom. To też zamieszkiwał zawsze z żoną i córką Ceelyja pełen komfortu własny pałac prywatny w Passy przy ulicy de la Faisandrie nr. 7. Do gmachu ministerjalnego przy ulicy św. Dominika uczęszczał tylko w godzinach biurowych lub dla obiadów urzędowych. Nic tedy nie zmieniło się dla Freycineta, oszczędził nawet koszt dwukrotnego przejazdu dziennie z domu do biura.

Constans, minister spraw wewnętrznych od d. 22-go lutego r. 1889-go (od d. 1—17-go marca r. 1890-go zastępował go Bourgeois), zajmował wprawdzie gmach urzędowy na placu Beauvau, dodać jednak należy, iż dla wszelkiego ministra spraw wewnętrznych rezydencja to niemal konieczna, tu bowiem koncentrują się biura policji, telefonów, telegrafu i t. p. Przewidujący wszakże na równi z nim, a więcej jeszcze może sceptyczny od Freycineta, i Constans przez cały czas swego urzędowania trzymał mieszkanie prywatne: parter nr. 22-go przy ulicy Miroménie; ostatnimi czasy, jakby przeczuć wiedziony, mieszkanie to ciemne i niewygodne zamienił na inne przy ulicy des Ecuries-d'Artois i tam przenosi właśnie lary i penaty.

Juliusz Develle, piastun teki rolnictwa, zajmował wraz z żoną i dwiema córkami (syn jego uczęszcza do liceum w Vanves) ministerjum. Przenosi się obecnie pod nr. 131 na przedmieściu Saint-Honoré; czasowe to jednak tylko mieszkanie, rezyduje bowiem stale na wsi w Bar-le-Duc, w centrum wyborczego okręgu swego.

Bourgeois, minister oświaty, przenosi się do dawnego mieszkania przy ulicy Pierre-Charon, 50.

Juliusz Roche, minister handlu, przenosi penaty z ulicy Moskiewskiej nr. 39-ty na róg bulwarów zewnętrznych. Pałac, który opuszcza przy ulicy Grenelle, najwygodniej i najwykwintniej urządzone jest ze wszystkich gmachów rządowych: wygląda czarodziejsko, a nie brak tu ani telefonów, ani elektryczności, ani teatofonu i t. p. Udogodnienia te wprowadził jeden z poprzedników Roche'a, były minister Granet.

Fallières, minister sprawiedliwości, zajmie apartament pod nr. 1-ym przy ulicy Le Goff. Jako minister mieszkał wspaniale w gmachu na placu Vendôme. Szczegół charakterystyczny; Fallières rezydował już z kolei po wszystkich niemal ministerjach: i oświaty, i spraw wewnętrznych, i zewnętrznych, i sprawiedliwości... i zawsze tęsknił za ostatnio porzuconą teką.

Maurycy Rouvier, teka finansów od 22-go lutego 1889 roku, zajmował Louvre dopiero od ożenienia się swego, tj. od sześciu miesięcy. Przedtem zamieszkiwał pałacicko przy ulicy de la Tour (nr. 152), niegdyś własność pani Klaudji Vignon, a dziś syna jej. Rouvier zmuszony będzie zatem najać „cos” w Paryżu. Tymczasem zaś na-

W tych to teatrzykach, obsadzonych prawie wyłącznie przez rodowitych hiszpanów, napawa się ucho prawdziwymi dźwiękami kastylijskiej mowy. Gardłowe *j* (wym. hota), szepleniące *c* (wym. jak angielskie *th*), właściwe *y* (wym. i) brzmią zupełnie inaczej, jak w tutejszej mowie.

Tak jak w Stanach Zjednoczonych Ameryki północnej, język angielski stał się „amerykańskim spleceniem” (*American twelling*) i pomimo lakonizmu swego jeszcze się skurczył, poobcinał, uprościł, przystosowując się do gorączkowego życia yankesów; tak i w Ameryce południowej potrzeby i powolne zlanie się tuziemców indjan z przybyszami (czego w Ameryce północnej prawie że nie ma), wytworzyły w języku hiszpańskim zmiany, akcentujące się coraz bardziej w składni, pisowni i sposobie wymawiania.

Południowi amerykanie są namiętnymi palaczami, lada dzieciak paradytuje po ulicy z cygarem lub papierosem w ustach, nie dziw więc, że w teatrzykach, o których mowa, wszyscy palą w sali podczas przedstawienia, w operze nawet foyer i korytarze są zwykle pełne dymu. Byłoby to do przebaczenia, gdyby środki bezpieczeństwa były uwzględniane, ale gdzie tam! Wszystkie teatry i teatrzyki, oprócz opery, posiadają tylko zewnętrzne ściany murowane, wewnątrz zaś tworzą klatki całkowicie wykonane z drzewa. Z tej to przyczyny przed trzema miesiącami spłonął jak zapalka jeden z większych teatrów tutejszych „San Martin”. Na szczęście pożar wybuchł na pół godziny przed zaczęciem widowiska. Strach pomyśleć, co by to było, gdyby pożar zaczął się pół godziny później, zważywszy, iż teatr, ściśnięty pomiędzy dwoma wysokimi domami, posiadał jedno i to ciasne wyjście.

Przedstawienie skończone. Wielkie łuki z latarni kolorowych gazowych, rzucone w poprzek ulicy przed

stępcą jego, jeżeli się wogóle taki zjawi, będzie musiał dać mu gościnność w ministerjum były minister bowiem od miesiąca obłożnie chory, parę tygodni jeszcze rekonwalescencji potrzebuje.

Ribot, minister spraw zewnętrznych, opuszcza quasi d'Orsay z żoną i dziećmi i powraca do pałacu swego przy ulicy Jouffroy, nr. 65. I on, co wszystkich ambasadorów świata przyjmował, schodzi do rzędu zwyczajnych śmiertelników.

Barbey, minister marynarki, z żoną i siostrzenicą przenosi się na ulicę du Regard nr. 22.

Co zaś do Yves Guyota (od 22-go 1889-go teka robót publicznych), który zaraz wieczorem w dniu mianowania swego przeniósł się do gmachu ministerjalnego, i przez czas urzędowania swego mnóstwo odbył inauguracji, ten powróci do skromnego mieszkanka z przed trzech lat przy ulicy Sekwany nr. 95, i po raz wtóry własne zainauguruje mieszkanie.

(=)

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

= *Petersb. wiedz.* donoszą, iż na wiosnę r. b. ministerja: dóbr państwa, spraw wewnętrznych i finansów zamierzają przystąpić do wspólnego zapoznania się ze stanem gospodarstw rolnych, zarówno dworskich, jak i włościańskich. W tym celu z reprezentantów wzmiankowanych ministerjów ma być utworzona specjalna komisja. Zwiedzanie gospodarstw na miejscu będzie polecane instytucjom lokalnym, komisja zaś zajmie się opracowaniem zebranego w ten sposób materiału.

= Dzienniki petersburskie donoszą, iż moskiewskie Towarzystwo rolnicze, za pośrednictwem swego oddziału jedwabniczego, ogłosiło konkurs na najlepszą pracę o anatomji i fizjologii jedwabnika. Premjum wynosi 500 rs., dla konkurentów zaś zagranicznych 1,000 franków.

= *Berliner Börsen Courier* twierdzi, iż mocną podstawę russkiej waluty od niejakiego czasu na giełdzie berlińskiej, postawę, która zresztą objawiała się więcej w stałości kursu, niż w jego zwykłej dążności, należy przypisać, po za zakupami pokryciowymi, pogłoskom, iż wielkie ilości owsa, nagromadzone w portach nadbałtyckich, skłonią władze właściwe do cofnięcia zakazu wywozu owsa z granic państwa. Pogłoska ta, która miała liczne zaprzeczenia, powracała uparcie i znalazła obecnie częściowe potwierdzenie. Po obliczeniu zapasów owsa w prowincjach nadbałtyckich okazało się, iż znajduje się tam 10,000,000 pudów owsa. Według depeszy biura Wolffa z Petersburga, ilość tę owsa wolno będzie wywieźć z portów nadbałtyckich; o zupełnem cofnięciu zakazu wywozu owsa, o czem opowiadano tak wiele, naturalnie mowy niema.

= Dowiadujemy się, iż w sprawie nabycia maszyny do wydobywania piasku, a mającej zabezpieczać główny smok wodociagowy od zasypania, magistrat otrzymał zawiadomienie, że na nabycie maszyny tej sposobem gospodarczym, bez ogłaszania licytacji, na-

każdym niemal z teatrów—pogasły. Karety i powozy rozjechały się, pieszce tłumy zapełniły na chwilę ulice, beczące tony trabek, używanych tutaj przez woźniców tramwajowych, zamiast dzwonek, jeszcze raz odezwały się w różnych stronach, a potem przycichło miasto, życie jednak niedzielne jeszcze nie skończone. Kawiarnie i *café-concerts*, których tutaj, szczególnie w okolicach portu, znajduje się mnóstwo, pełne ludu.

W kawiarniach kwitnie gra w karty, domino i bilard. Szczególniej ten ostatni posiada tak licznych zwolenników, że istnieją tu kawiarnie o dziesięciu, dwudziestu, a nawet pięćdziesięciu bilardach.

W *café-concerts* damskie orkiestry, ochrypli śpiewacy i nawpół nagie śpiewaczki, wyrznerowani z ostatniorzędnych kawiarni Paryża i Madrytu, bawia pijanych marynarzy, robotników i zbławianych kantatorów wyciem, miauczeniem i karkołomnymi skoki „*quadrille fin de siècle*”.

I tutaj jednak program się wyczerpał. Goście, podpiłi i ogołoceni z gotówki, pobrnęli do domów, pogasły światła, opustoszały sale pełne zaduchu piwa, wódki i tytoniu, tylko gospodarze przy blasku łójówek układają za bufetami stosy papierków, a znużeni garsoni machinalnie zestawiają krzesła i uprzątają naczynia ze stołów.

Cisza zaległa ulice miasta. Wysoko na niebiosach zawisł ten „głupi satelita” księżyc i przegląda się w ciemnem, bezgranicznem zwierciadle La Platy wolno, leniwie tocząc swe wody do oceanu. Gdzieś niedługo dorożka zaturkoce, świstawka policjanta odezwie się żałośnie, pies zawyje lub spity „atorran-te” (włóczęga) głośniejsz chrapnie pod sklepieniem budującego się domu.

Już poniedziałek świta na niebie — czas do łóżka.

Stefan Barszczewski

stąpiło ostateczne pozwolenie w dniu 29-m stycznia r. b. Omówiono przytem, iż maszyna powinna być wykonana, o ile się to okaże możebnem ze względów technicznych, w fabryce kołomeńskiej lub w innej russkiej fabryce maszyn; w razie zaś kupienia maszyny za granicą, cło ma być uiszczone całkowite.

= Z Moskwy donoszą o zawieszeniu wypłat przez dwie firmy, a mianowicie: I. I. Sołowjew, fabryka tkanin jedwabnych, oraz N. I. Protassiew, fabryka papieru. Stan bierny pierwszej firmy wynosi rs. 1,094,000, drugiej zaś rs. 380,000, lecz bilanse obydwóch domów wykazują znaczne przewyżki stanu czynnego. Firmy te prosiły o zarządzenie administracji, t. j. prowadzenia dalszego interesów pod dozorem delegacji wierzycieli, co im dozwolonem zostało.

= Pozwolenie na rozpoczęcie robót budowlanych w mieście, pomimo sprzyjającej pogody, wydane zostanie nie wcześniej, jak około 20-go marca, ze względu na mogące spaść jeszcze śniegi i na mrozy. Nie przeszkadza to wszakże przedsiębiorcom budowlanym do wykonywania robót przygotowawczych, jak: kopanie fundamentów, rozbiórka starych budowli, skutkiem czego cena robotnika już się podniosła. Właśnie znaczną partję robotników najęto do rozbiórki bocznych pawilonów i oficyn gimnazjum I-go na rogu Nowego-Swiata i Krakowskiego-Przedmieścia, a zbierający się codziennie rano robotnicy murarscy na placu Krasińskich w coraz większej liczbie poszukiwani są do pracy. Roboty kanalizacyjno-wodociagowe zaczną się dopiero około 20-go kwietnia.

= W sprawie budowy trzeciego mostu na Wiśle pomiędzy Aleją Jerozolimską a Saską Kępą, dowiadujemy się, iż nateraz sprawa ta została stanowczo zaniechana, a to wobec oświadczenia ministerjum finansów o niemożności wydatkowania na ten cel trzech milj. rubli, potrzebnych według przybliżonego obliczenia. Wobec tego asygnowanie 10,000 rs. na dokonanie robót przedwstępnych, jak: zdjęcie planów, pomiary i t. p., zostało wstrzymane.

= Przy szpitaliku dziecięcym przy ul. Aleksandra urządzona ma być kamera dezynfekcyjna. Zarząd szpitala posiada już na ten cel odpowiedni fundusz, powstały z ofiar osób dobroczynnych. Obecnie idzie tylko o zatwierdzenie planów na ustawienie kotła parowego i t. p., które w tych dniach przesłane zostały do zatwierdzenia władzy wyższej.

= Z powodu upływu z dniem 27 ym b. m. terminu polowań na zajace, głuszcze, cietrzewie, jarzabki i kuropatwy, polecono służbie policyjnej wspólnie z dozorcami targów znajdującą się w handlu zwierzęt opieczetować i nie dopuścić przywozu, oraz sprzedaży zwierzęt bitej po upływie wspomnianego terminu. Znaleziona nieopieczetowana zwierzęta winna być skonfiskowana na rzecz zakładów dobroczynnych, a handlarze podlegną karom pieniężnym, określonym w § 49-ym ust., a mianowicie za pierwszy raz 10 rs., za drugi raz 20 rs., a za trzeci 40 rs.

= Dziś w południe warszawski oberpolicmajster, generał-major Klejgels, dopełnił przeglądu szeregowców policji, zgromadzonych w dwóch punktach, a mianowicie na placu Teatralnym i przed dworcem kolei wiedeńskiej.

= Zarządzający meldunkami w domu pod nr. 20-ym na Chmielnej, W. Z., został z decyzji p. oberpolicmajstra usunięty od prowadzenia meldunków z poleceniem, aby na przyszłość nigdzie do tej czynności nie był dopuszczany.

= Z powodu obostrzenia przepisów co do rozciągania ścisłego nadzoru nad ruchem ludności robotniczej, urząd starszych tutejszego zgromadzenia murarzy wystąpił do magistratu warszawskiego z wnioskiem, iżby wszyscy majstrowie cechowi, oraz zajmujący się prowadzeniem robót budowlanych za konsensami, obowiązani byli zaopatrywać wszystkich pracujących u nich robotników w książeczki rzemieślnicze według ustanowionego wzoru. Książeczki te zostaną przygotowane przez magistrat, majstrowie zaś cechowi i konsensowi będą je w miarę potrzeby otrzymywali od urzędu starszych zgromadzenia murarzy. Nadto projektuje się zobowiązać wszystkich konsensowych majstrów murarskich, aby, chociaż nie są członkami zgromadzenia, podlegali nadzorowi urzędu starszych tegoż zgromadzenia i spełniali wszystkie legalne jego rozporządzenia, oparte na rozporządzeniach władzy.

= Otrzymujemy od urzędu starszych zgromadzenia szewców warszawskich pismo następujące: „Urząd ma honor podać do wiadomości publicznej, iż od d. 1-go stycznia 1893-go r. składka pogrzebowa będzie zreformowana: składka podwyższona zostanie. Wobec tego urząd starszych czuje się w obowiązku oznajmić pp. majstrom, którzy do składki tej należą, w jej opłacie zaś zalegają, iżby dla własnego do-

bra i interesu raczyli zgłaszać się do kancelarii zgromadzenia w dnie zwykłych posiedzeń, t. j. w poniedziałki i czwartki, do d. 1-go października 1892-go r., i opłatę składkową regulowali. Kto zaś z pp. majstrów przez czas wyżej oznaczony nie przystąpi do uregulowania, z d. 1-ym stycznia 1893-go r. wykreślony zostanie, utracając prawo do korzystania z pomocy szpitalnej, pozostałej zaś rodzinie odmówiona będzie zapomoga na pogrzeb. — Starszy zgromadzenia *Wojciech Krauzowicz*.

== W wydziale ruchu kolei wiedeńskiej z d. 1-ym marca r. b. obsadzone będą wakujące posady w liczbie sześciu, t. j. cztery nowoutworzone i dwie wakujące wskutek wyjścia ze służby dwóch urzędników. Stosowne przedstawienie przesłane już zostało radzie zarządzającej do ostatecznego zatwierdzenia. Przy zmianach, o jakich mowa, kilku urzędników otrzymuje awans i podwyżkę pensji, wynoszącą od 50 do 150 rs. rocznie, czterech zaś djestarjuszów posady etatowe.

== Władysław Żeleński przybył do Warszawy w sprawie swojego koncertu kompozytorskiego, który urządzony będzie wkrótce w teatrze Wielkim.

== Z literatury.

* Nadesłano nam w tych dniach egzemplarz „Przewodnika po Warszawie” p. Wiktora Czajewskiego.

„Przewodnik” ułożony alfabetycznie tu i owdzie grzeszy usterkami, które przecież mogą być usprawiedliwione wobec bogatego materiału.

Wejnert, Sobieszczański i inni monografowie Warszawy już nie w każdym znajdują się ręku, ostatni więc „Przewodnik” powinien doznać dobrego przyjęcia, usterki zaś jego wydawca zapewne usunie w wydaniu następnym.

* Otrzymałmśmy interesującą broszurkę p. Br. Poświkowej „Wskazówki w zakresie sztuki stosowanej do przemysłu”.

Są to czerpane bądź z własnego doświadczenia, bądź z prac zagranicznych uwagi dla kobiet, zatrudnionych na polu t. zw. sztuki stosowanej.

„Przygotowanie rysunku”, „Malowanie na atlasie, gazie, płótnie szarem, aksamicie”, „Malowanie na skórce, drzewie, porcelanie, fajansie, szkłe i marmurze”, — „Wypalanie” — oto spis rozdziałów, składających ten użyteczny podręcznik.

* Wyszedł z druku 134-ty zeszyt „Słownika geograficznego”, zawierający między innymi artykuły: Szyce, Szydłów, Szydłowiec, Szyłany, Szymanów, Szymbark, Szyrwald, Szyrwinta, Taborów, Taniawa, Taraszcza.

* Nakładem Lewentala wyszedł świeży nowy tom noweli i obrazków Juliana Łętowskiego p. t. „Robakiewicz”.

Oprócz noweli, która zbiorowy tytuł dała, spotykamy tu „Idyllę”, „Marczyńskiego”, „Ja, on i ona”, „Amanta komicznego” i „Schadzke”.

* Marja Krysińska, o której pierwszych pracach francuskich niedawno wspominalismy, wydała świeżo w Paryżu „L'amour chemine”, będący zbiorem kilkunastu obrazków.

* Nakładem M. Wołowskiego wyszło dzieło L. Jaccolliota „Świat zagrobowy w świetle nauk tajemnych, oraz ich objaśnienie według pojęć ludów starożytnych i nowożytnych”.

== Z teatru.

* W przyszłą niedzielę odegrana ma być w teatrze Rozmaitości krótkowidła „Oj, mężczyźni, mężczyźni” Kazimierza Zalewskiego.

Z powodu zajęcia p. Leszczyńskiej w tej sztuce, nastąpi w tym dniu częściowa zmiana obsady „Domu warjatorów” w teatrze Małym.

Rolę Genowefy Holms po pani Micińskiej obejmie p. Fillebornowa, pani Micińska zaś zastąpi p. Leszczyńską w roli Józefiny Bsieck, literatki.

Zastępstwo to umożliwi dalsze przedstawienie tej wybornej krótkowidła, na której widownia teatru Małego zapełnia się codziennie doszczętnie.

* Teatr Wielki zapowiada na dziś po raz siedemnasty „Roznosiciela chleba” Montepin’a i Dornay’a.

Rolę tytułową odtwarza p. Noiretówna.

Ceny na to widowisko ustanowiono podług czwartej kategorii, t. j. najniższe.

* Wkrótce artystom teatru Rozmaitości rozdane będą role do nauki z następujących utworów: z trzyaktowej komedji Zygmunta Przybylskiego „Protekcja dam”, z czteraktowej sztuki oryginalnej Alfreda Konara „Bankruci” i z melodramatu d’Ennery’ego „Głosna sprawa”, który grany będzie w teatrze Wielkim zaraz po wystawieniu „Manfreda”.

Rzecz ta ma być wystawiona bardzo starannie pod względem dekoracyjnym i kostiumowym.

* Do szeregu tegorocznych jubilatów w teatrach warszawskich przybywa pani Aniela z Piotrowskich Gillert, która d. 1-go stycznia r. b. ukończyła 35 lat pracy scenicznej w balecie.

Debiutu baletu warszawskiego zaliczona została

d. 1-go stycznia 1857-go r., od roku zaś 1882-go, oprócz występów scenicznych, jest nauczycielką wyższej klasy żeńskiej w szkole baletowej.

* Od jutra rozpoczną się próby orkiestrowe pod kierunkiem p. Michała Hertza z muzyki Schumana do „Manfreda”.

* Donoszą nam z Płocka, że w d. 29-ym b. m. odbędzie się koncert panny Aleksandry Dąbrowskiej, b. artystki opery warszawskiej, z udziałem chóru miejscowego Towarzystwa wioślarskiego pod dykcją p. Brudnickiego.

* W teatrze Rozmaitości dziś „Konkurent i mąż” Korzeniowskiego i „Paryżanka” Henryka Becque’a.

* W teatrze Małym dziś „Ptasznik z Tyrolu” (112 raz) z p. Adolfina Zimajerową, która z dniem jutrzejszym zacznie korzystać z dziesięciodniowego urlopu.

* Jutro w teatrze Wielkim odśpiewana ma być po raz 17-ty opera Karola Goldmarka „Królowa Saba”.

Partję tytułową, która wykonywały poprzednio panie: Adrijanna Busi i Ella Russel, odtworzy po raz pierwszy p. Adela Gini-Pizzorni; Assadem będzie p. Fryderyk Gambarelli.

* W teatrze Rozmaitości jutro „Bawidelko” Edwarda Lubowskiego z panią Rakiewiczową i p. Frenklem w nowej roli Macieja.

* W teatrze Małym jutro „Dom warjatorów” i „Mąż za drzwiami”.

* Tenor Prevost, który we wtorek rozpoczyna u nas szereg występów, jest francuzem z pochodzenia, lecz oddawna śpiewa we Włoszech.

Panna Lantes (nie Laland, jak dotąd mylnie donoszono) jest hiszpanką; w repertuar jej wchodzi role wyłącznie dramatyczne.

* Wczorajszego wieczora znajdowało się na przedstawieniu osób w teatrach: Wielkim 264, Rozmaitości 447 i Małym 492; w cyrku 378

== Sprawy rzemieślnicze.

Dzisiejsze posiedzenie sekcji rzemiosł zapowiada się bardzo interesująco.

Na porządku dziennym znajdują się dwie sprawy, z których każda sama przez się jest tyle ważną, iż starczyć może za przedmiot do szerokiego omówienia.

Założenie klasy rysunkowej i specjalnej kasy rzemieślniczej są to sprawy dla rzemieślnika naszego nader żywotne.

Ze przyjdzie sekcji zwrócić na nie uwagę i że je obecnie podnosi, czyni bardzo dobrze.

Umiejętne korzystanie z chwili odpowiedniej to rzecz ważna.

Trzeba zaś przyznać, że półrocze obecne odznacza się niezwykłym wśród świata rzemieślniczego zainteresowaniem sprawami cechowymi.

Wśród grona przedstawicieli warsztatów widać prawdziwe ożywienie, które wpływa nie tylko na liczne zapełnianie sali posiedzeń, ale przejawia się jeszcze w poruszaniu coraz nowych kwestyj, zbliżka obchodzących wszystkich uczestników sekcji.

Przyjdzie więc ten prąd wyzyskiwać i dlatego też w krótkim stosunkowo perjoście załatwiono tam lub przynajmniej poruszono wiele zagadnień, które pomimo swej ważności leżały dotąd odlego.

== Hamulce.

Jedną z ważniejszych kwestyj, dotyczących nowych wagonów pasażerskich dla kolei wiedeńskiej, stanowi kwestja hamulców, w które pomienione wagony mają być zaopatrzone.

Na kolei wiedeńskiej w lecie r. z. ze znacznym nawet kosztem dokonano szeregu prób z hamulcami różnych systemów, jako to: Hardy’ego zwyczajnymi i automatycznymi, Schlejfera, działającymi za pomocą powietrza zgęszczonego i rozrzedzonego, Westinghaus’a i innemi.

Próby te wykazały wyższość hamulców automatycznych Schlejfera, wskutek czego postanowiono wagony nowe zaopatrzyć w hamulce wymienionego systemu.

== Uroczystość fabryczna.

W tych dniach w fabryce farbiarsko-dezynfekcyjnej w Grochowie obchodzone uroczystość jubileuszową robotnicy, Pauliny Rosnerowej, która ukończyła 25 lat pracy bez przerwy.

Z tego powodu p. Geher wyprawił jubilatee ucztę, na którą zaprosił cały personel fabryczny.

Po wróceniu licznych upominków i hojnej gratyfikacji, najstarszy z robotników, Jaworski, który przed kilku laty obchodził podobny jubileusz, w krótkich lecz wymownych słowach zachęcał towarzyszy do pracy i wytrwałości, a jednocześnie składał przyneypałowi dzięki za założenie kasy pomocy i winshaw medalu złotego, jaki teraz nadszedł z Brukselli za udział fabryki w niedawno odbytej wystawie.

Wesoła, bezpretensjonalna zabawa, jednocząca personel robotniczy z przyneypałem, jego rodziną, oraz oficjalistami, trwała do późnego wieczora.

== Kukurydza.

Transporty kukurydzy, wysyłanej koleją nadwisiańską z gubernij południowo-zachodnich Cesarstwa do granicy pruskiej, znacznie się powiększyły.

Kukurydza jest przeważnie adresowaną do Malborka, gdzie otwarto kilka młynów dla mielenia tego ziarna.

== Oczyszczenie miasta.

Żadnego roku nie oczyszczono tak szybko, jak obecnie, miasta ze śniegu i lodu.

Wywózka, do której użyto, oprócz taboru przedsiębiorcy Fronta, furmanek włościańskich z okolicy Warszawy, została w ciągu czterech dni uskuteczniła.

Najdzielniej do szybkiego oczyszczenia ulic przyczyniły się platformy kolei konnej, wywożące śnieg podczas nocy.

Z podwórz wszystkich posesyj śnieg ma być obowiązkowo do pojutra wywieziony.

Po upływie tego terminu opieszali właściciele domów zostaną pociągnięci do odpowiedzialności sądowej.

== Oszustwo.

Donosiliśmy niedawno o oszustwie, którego ofiarą padło kilkunastu kupców i przemysłowców, zamieszczających ogłoszenia w niektórych wydawnictwach tutejszych.

Oszustwo polegało na tem, iż niejaki Aleksander Szymański, mieniący się politechnikiem, zaraz po wyjściu tychże ogłoszeń z druku zgłaszał się do inserentów i wydając od siebie pokwitowania, inkasował należności, przypadające wydawnictwom.

Tymczasem wydawnictwa, posiadając w ręku piśmienne zobowiązania inserentów, zażądały powtórne uiszczenia całkowitej należności, co skłoniło jednego z poszkodowanych w ten sposób kupców do wystąpienia ze skargą przeciw oszustowi, którego też natychmiast przyaresztowano. Sędzia sądu pokoju III-go rewiru skazał go w dniu wczorajszym na miesiąc więzienia.

Dla amatorów łatwego zarobku kara ta będzie niezawodnie nauczka na przyszłość, inserenci jednak wogóle winni z wiadomości powyższej wyciągnąć wskazówkę, iż tam wszędzie, gdzie wystawione jest zobowiązanie piśmienne, należności uiszczać należy nie inaczej, jak za zwrotem tegoż zobowiązania.

== Schwytani.

W przejściu przez ul. Krochmalną Konstancji Łaszewskiej wyciągnięto portmonetkę, w której, oprócz pieniędzy, znajdowało się 10 losów loteryjnych.

Złodzieja, Szymona Silbermana, przytrzymało, lecz lotr zdążył już łup swój ukryć.

Schwytano również Gołde Czapę, która Ickowi Drajgroszowi, zamieszkałemu pod № 22-im przy ul. Twardej skradła zegarek.

== Przy pracy.

W fabryce garbarskiej Imrota pod № 7-ym przy ul. Nowokarmelickiej, robotnik, Jan Klejber, opatrując maszynę, spadł z wysokiej drabiny i złamał lewą nogę oraz uległ uszkodzeniu boku.

Poszwankowanego, po udzieleniu pomocy lekarskiej, odwieziono do szpitala ewangelickiego.

Zarządzający piekarnią pod № 3-im przy ul. Miodowej, w przejściu przez ciemny korytarz spadł ze schodów i doznał dotkliwego obrażenia obu rąk oraz boku.

== Sędziwa desperatka.

Tutejsza mieszkanka, Anastazja Owiklińska, licząca 82 lata wieku, udała się w odwiedziny do córki, przebywającej we wsi Szastka pod Nieszawą.

Staruszką już w Warszawie zdradzała anormalny stan umysłu, a po odbytej podróży drażliwość się wzmożła.

Desperatka, omyliwszy czujność córki, wyszła na podwórze i wskoczyła w studnię.

Owiklińską natychmiast wydobyto, ale już bez życia.

== Nagły obłęd.

W dniu wczorajszym Antonina S., żona właściciela posesji za rogatką wolską, dostała raptownego obłędu.

Stało się to w chwili obiadu i S. rzuciła półmisek z gorącą kaszą w 14-letnią córkę Marjannę.

Dziewczę zostało dotkliwie poparzone i pokaleczone.

Zanim domownicy mogli się zorientować, obłąkana zraniła nożem w szyję siostrę swą, Bronisławę Kruszyńską i tym samym nożem poderżnęła sobie gardło.

Na szczęście mąż i synowie zdolali nóż odebrać i Antonina S., oprócz powierzchownej rany, żadnego ważniejszego szwanku nie doznała.

Atak furji trwał przeszło godzinę i musiano obłąkaną związać. Wezwany lekarz stwierdził pomieszanie umysłu na tle zaburzeń organicznych, a chora, po przyjeździe do przytomności, nie nie wiedziała, co się z nią przedtem działo.

== Nieostrożna jazda.

Na Starem Mieście bryczka, którą powoził Jan Sokolowski, przejechała 7-letnią Abę Finkelsztejnównę.

Dziewczynka uległa złamaniu nogi oraz zraniła się w głowę. Poszwankowaną odniesiono do rodziców pod № 14-ym przy ul. Piekarskiej.

Jakiś konny jeździec, galopując na terytorjum Targówka, przewrócił Michalinę Krukowską, która, oprócz złamania nogi, poniosła dotkliwy szwank krzyża.

Sprawca wypadku zdołał bezkarnie umknąć.

== Pożary podmiejskie.

Nocy onegdajszej za rogatką jerozolimską, w kierunku Sękocin spłonęły dwie sterty zboża wartości około 2,000 rs.

Za Szmulowizną, na terytorjum osady Sucholeg, spalił się dom mieszkalny i stodoła, należące do Jojny Sapersztejny.

Poszkodowany oblicza swą stratę na kilka tysięcy rubli

+ W poczet pomocników adwokatów przysięgłych przy sądzie okręgowym piotrkowskim, zaliczono p. Stanisława Włodarskiego, b. sędziego gminnego i b. wychowawcę uniwersytetu petersburskiego, który otworzył kancelarię obrończą w Częstochowie.

+ Korespondent nasz z Piotrkowa pod d. 9-ym b. m. donosi, że do pełnienia obowiązków sędziego śledczego w m. Rawie, wydelegowano kandydata do posad sądowych p. Adama Stanisławskiego.

+ Korespondent nasz łódzki zapisuje w kronice tamtejszego życia towarzyskiego zaręczyny panny Zofii Meyerówny, córki właściciela największej w Łodzi fabryki konfekcyj damskich, Grand hotelu i całej ulicy „Pasażem Meyera” zwanej, p. Ludwika Meyera, z p. Alfredem Biedermannem, młodszym synem p. Roberta Biedermann, właściciela wielkiej farbiarni w Łodzi. P. Alfred Biedermann jest od niedawna trzecim wspólnikiem tej fabryki.

+ Sklep spożywczy.
Nowy sklep spożywczy spółkowy powstać ma w Łaszczowie, w gub. lubelskiej.
Zakłada go grono obywateli okolicznych; koszty obliczono na 1,200 rs.

+ Oświecenie Piotrkowa.
Magistrat piotrkowski postanowił urządzić w Piotrkowie oświecenie gazowe lub elektryczne.
Przedsiębiorcy, mający zamiar podjąć się zaprowadzenia jednego z tych dwóch rodzajów oświecenia, mogą składać swoje deklaracje w magistracie piotrkowskim w ciągu dwóch miesięcy.

+ Orkiestra rzemieślnicza.
Zwołana miasta prowincjonalne zaczyna zyskiwać własne orkiestry.

Do kilku już istniejących przybyła świeżo orkiestra, zorganizowana w gronie członków straży ogniowej ochotniczej w Zamościu.

Należą do niej wyłącznie rzemieślnicy, którzy w czasie świąt Bożego Narodzenia grali już na chórze miejscowej kollegiaty, a obecnie zarabiają grywaniem na weselach i zabawach.

Mała jest na początek, składa się bowiem tylko z dwu skrzypiec, fletu, klarnetu, trąbki i kontrabas, ale wzrosnąć z czasem zapewne z korzyścią dla jej członków, a ku przyjemności mieszkańców.

+ Chór amatorski.
Z Siedlec piszą do nas:

„Wobec pewnego zaniedbania muzyki kościelnej na prowincji, z prawdziwą przyjemnością notujemy wielką pracę i starania księdza wikariusza Słoneckiego około utworzenia chóru w kościele miejscowym.

Rekrutuje on do chóru włościan Starej Wsi, a więc ludzi zupełnie niemuzycznych, lecz posiadających pewne uzdolnienie do śpiewu chóralnego.

A jednak po kilkumiesięcznej nauce, śpiewają oni bardzo poprawnie utwory nawet dość trudne, bo podzielone na kilka głosów.

Grasce słowo uznania należy się ks. S., który podjął się tak trudnej pracy i zarazem rozbudził zamiłowanie muzyki wśród włościan.”

+ Kasa pożyczkowa.
Otrzymałmy sprawozdanie rachunkowe za rok 6-ty istnienia kasy pożyczkowej przemysłowców kieleckich.

Świadczy ono o pomyślnym rozwoju instytucji.
W r. 1886-ym kasa liczyła 174-ch uczestników, a liczba ta z roku na rok stale się podnosiła: 222, 251, 383, 508, obecnie zaś doszła 622-ch.

Stosownie do tego, udziały wspólników z 3,444 rs. w pierwszym roku podniosły się do 20,477 rs. w szóstym; portfel weksli z 13,633 do 135,075 rs.; kapitały na lokacji z 9,982 do 111,195 rs.; obrót gotowizny z 49,972 do 491,702 rs.; wreszcie kapitał rezerwowy z 174 do 3,578 rs.

Dywidenda w r. 1886-ym uczyniła sumę 304 rs., w r. 1890-ym 1,176 rs., zyski do rozdziału w roku pierwszym 727 rs., zaś w r. 1891-ym 2,810 rs.

Kasa rządzi się ustawą normalną, według której mogą być zakładane podobne stowarzyszenia po miastach, pragnących mieć instytucję taniego kredytu.

+ Obniżenie procentu.
Z Płocka korespondent nasz pisze d. 22-go b. m.: „D. 15-go lutego r. b. odbyło się nadzwyczajne ogólne zebranie członków Towarzystwa kredytowego miejskiego, w celu obniżenia stopy procentowej z 6 na 5 od listów zastawnych m. Płocka.

Przewodził zebraniu p. Stanisław Brzozowski, prezes komitetu, powoławszy na asesorów pp. Jana Rostalskiego i Maksymiljana Moszeńskiego.

Po ukończeniu w ten sposób ogólnego zebrania, odczytano projekt i cel zebrania, uzasadniony następującymi motywami:

Ze od czasu założenia Towarzystwa, t. j. od ustanowienia 6% stopy, położenie ekonomiczne i finansowe kraju uległo znacznej zmianie i wogóle ujemnie oddziaływało na przemysł i handel miasta;

Że praktykowana obecnie stopa procentowa od wypożyczanych prywatnych kapitałów ogólnej uległa niższości, i

Że ustanowiona sześcioprocentowa stopa od pożyczek, przez towarzystwo wydawanych, w obecnym czasie jest zbyt uciążliwa i tamować może dalszy rozwój towarzystwa przez brak nowych przystąpień.

Wskutek tego komitet wnosi:

aby stopę sześcioprocentową ogólne zebranie, stosownie do obecnych okoliczności, obniżyło do 5%—i

aby obniżoną stopę od listów, nadal wydawać się mających, wprowadzić w wykonanie, poczynając od pierwszego półrocza, po uzyskaniu przez dyrekcję zatwierdzenia wzorów nowych listów.

Następnie wyjaśniono, że obniżenie stopy procentowej pociągnie zmianę opłaty rocznej, na umorzenie długu wnoszonej, jak tego wymaga § 14 ustawy, tj. ostateczne umorzenie pożyczki nastąpi w terminie zakreślonym.

W tym celu dyrekcja przygotowała tabelkę odpowiedniego umorzenia, z której okazuje się, że przy 5% pożyczce na fundusz umorzenia członkowie obowiązani będą rocznie płacić po 1 $\frac{1}{2}$ % od wypożyczonej sumy.

Na 54 głosujących, 53-ch było za projektem, a jeden przeciw.

Poczem ogólne zebranie upoważniło dyrekcję do wydatkowania odpowiedniej sumy na przygotowanie nowych listów zastawnych.

+ Echa prowincjonalne.
Łęczyca odznacza się brakiem osób, któreby zechciały rozwinąć energiczniejszą działalność na polu filantropji publicznej.

Z tej przyczyny dwie instytucje dobroczynne, w mieście tem istniejące, nie są w stanie uczynić za dość swemu zadaniu.

Szpital dochody swoje czerpie głównie z urządzanej corocznie loterii fantowej, dochody to jednak szczupłe, mała też tylko liczba zgłaszających się chorych szpital przyjmować może w swoje mury.

Tak samo ochronka miejscowa nie może jakoś doczekać się opiekunki, któraby zechciała przysporzyć dochodów instytucji, oddającej ubogim usługi tak znaczne.

Ochronka otrzymuje z kasy miejskiej zapomogę roczną w sumie rs. 200, zaś rs. 881 czerpie z procentów od kapitału żelaznego, deponowanego w banku.

Wobec tak szczupłych dochodów ochronka daje przytulne przeciętnie tylko dwunastu dzieciom.

Posadę weterynarza w Hrubieszowie objął p. Albrycht, który niedawno powrócił z Kaukazu, gdzie badał zarazę syberyjską, szerzącą się pośród bydła rogatego.

Z Zawichosta piszą do *Gazety radomskiej*, że w mieście tem potrzebny jest bardzo rymarz, gdyż obecnie niema tam ani jednego.

W okolicy Trawnika, w gub. lubelskiej, ma być zbudowany nowy wielki młyn wodny, który oddany będzie w dzierżawę.

Gazeta lubelska donosi, że w r. b. trzy większe majątki w gubernji lubelskiej będą rozparcelowane pomiędzy włościan przy pomocy banku włościańskiego.

+ Napad.
Na wracającego z Radomska pana N. M., o godz. 2-ej po południu, napadło trzech uzbrojonych drabów.

Jeden z rabusiów uderzył drabem pana N. M. w głowę, drugi zaś wskoczył na sanki i zdarł mu czapkę z głowy; pan M. jednak zdołał zrzuć rabusię, a furman zsiadł konie i podjechał dojechał do wsi Dziepłonie, gdzie przytrzymał jednego z napastników, dwaj zaś pozostali dobyli noży, broniąc swego towarzysza.

W przytaczanym pan N. M. poznał jednego z kolonistów wsi sąsiedniej; zaniechał więc dalszej walki i puścił napastnika na wolność, a straż ziemską z Radomska niobawem przytrzymała rabusiów, którymi byli koloniści ze wsi Odmienina.

Znali oni, iż napad skierowanym był na dzierżawcę Stralkowa, wskutek zaś pomyłki, wzięli pana M. za niego.

Obrady techników.

Sekcja I-sza przemysłu technicznego poświęciła wieczór wczorajszy obradom nad konstrukcjami systemu Monier'a, na zakończenie zaś przedstawiono zebraniem dokładny obraz wszystkiego, co w zakładzie dla oblakanych w Tworkach technika ulepszyć i udoskonalić zdołała.

Zebrania techników, o ile sądzić możemy z kilkuletniego doświadczenia, zyskują coraz bardziej na znaczeniu; informują członków swoich przedewszystkiem o większych pracach, w kraju dokonanych, i dają możność krytycznego zastanowienia się, czy i o ile wykonano je dobrze i zgodnie z prawami techniki budowlanej. Obok odczytów tej treści spotykamy się na posiedzeniach techników z odczytami o zdobyciach bądź na polu teorii, bądź też z dziedziny praktyki, zaczerpniętych z najodleglejszych centrów cywilizacji. Nie koniec na tem, jesteśmy często świadkami oceny rozmaitych pomysłów, nadsyłanych gronu specjalistów do orzeczenia, a wszystko

to, co sekcja techniczna pod obrady przyjmuje, załatwia w sposób bardzo poważny, co niewątpliwie korzystnie o niej świadczy i zapewnia jej na przyszłość wszelką rację bytu i pewność dalszego rozwoju.

Ilość gromadzących się uczestników bywa zazwyczaj 60, dochodzi jednak do 80 i 100 osób, gdy na porządku dziennym staje temat bardzo żywoty.

Tak też było wczoraj. Inżynier, p. Sommer, podjął się trudu przedstawienia prób i doświadczeń z konstrukcjami betonowymi na osnowie żelaznej systemu Monier'a. Rozpoczął on rzecz swoją od historycznej notatki, podług której, wkrótce po pogromie Francji, ogrodnik Monier, któremu może najazd pruski poniszczył doniczki w ogrodzie, dla ochrony szczególnie większych donic, wypadł na pomysł odrutowania doniczek i obłożenia tej osnowy drucianą powłoką cementową. Widzimy więc, że doniosły w skutkach fakt i pomysł ważnej bardzo a zupełnie nowej konstrukcji zawdzięczamy nie technikowi, lecz człowiekowi, któremu zasada wytrzymałości materiałów zupełnie była obca.

Pierwsi zwrócili uwagę na pomysł ten technicy francuzcy i oni też zaczęli stosować system Monier'a do budowy gazometrów, zbiorników dla wody, kłirych do chwili obecnej Francja posiada z tysiąc sztuk. Między niemi znajdują się wodozbiory, posiadające 20 metrów średnicy i 5 m. wysokości, czyli przeszło 1,500 met. kubicznych objętości.

System Monier'a doznał jednak z innej strony silnego poparcia, a było to tem dziwniejsze, że Niemcy, zachowując zawsze wielką rezerwę, gdy idzie o jakąś inowację, przeszczepioną do nich szczególnie z Francji, zabrały się do zbadania przedmiotu z zwykłą sobie systematycznością i gruntownością, u tworzyły następnie akcyjne Towarzystwo do eksploataowania patentu pod firmą G. A. Wayss, które wkrótce, oprócz siedziska głównego w Berlinie, pootwierało filje w Kolonii, Królewcu, Dreźnie, Lipsku, Monachjum, Neustadt, Bazylei, Wiedniu, Peszcie, Pradze, czeskiej, Wrocławiu, a nakoniec w Moskwie. Filja moskiewska tak znaczną rozpoczęła działalność, że stworzyła akcyjne Towarzystwo dla Rosji, z filjami w Petersburgu, Rydze i w Warszawie.

Rozwojowi systemu Monier'a przeszkadzały w wysokim stopniu zarzuty, które prelegent szczegółowo zaznaczył.

Obawiano się mianowicie: 1) że nakładana na żelazo mokra zaprawa cementowa spowoduje szybkie rdzewienie prętów; 2) że do gładkiego żelaza zaprawa cementowa nie przystanie należycie, wskutek czego praca tych dwóch materiałów ani wspólna, ani jednoczesna nie będzie i 3) że zmiana temperatury i wynikająca ztąd konieczność kureczenia się i wydłużania naruszy łączność pomiędzy dwoma różnorodnymi materiałami, gdyby łączność taka, pomimo zastrzeżenia w punkcie 2-im, istniała rzeczywiście.

Na wszystkie powyższe zarzuty odpowiedzieli już szeregi prób i doświadczeń, przedsięwziętych przez firmę I. G. Wayss i pierwsze powagi nauki, jak np. profesor Bauschinger w Monachjum, przez zarządy kolejowe i pracownice naukowe przy zakładach dróg i mostów.

Rzecz prosta, że z zaprzeczeniem obaw i zarzutów wiązało się ściśle oddanie zasłużonych pochwał co do wytrzymałości materiału, co do odporności i bezpieczeństwa od ognia, szczególnie w teatrach i miejscach publicznych. Jako przykład w tym właśnie kierunku, przytoczył p. Sommer wypadek strasznego pożaru w d. 21-ym grudnia 1889-go r. w fabryce spirytusu p. Henryka Helbinga w Wandsbek pod Hamburgiem.

Wszystkie sufity, stanowiące jednocześnie podłogi w budynku fabrycznym, są to płyty żelazne, ułożone na belkach żelaznych, zabezpieczone od ognia również sposobem Monier'a.

Grubość tych płyt wynosi od 2 do 2 $\frac{1}{2}$ cala. Podłoga poddasza w danym wypadku najbardziej ważna, nie posiadała nawet całkowitej grubości 2 cali. Pożar wybuchnął na poddaszu i z nadzwyczajną szybkością niszczył więzania dachu, które paląc się spadały z łoskotem na podłogę. Pod tą podłogą, jako też na niższych piętrach nagromadzone były znaczne ilości spirytusu. Oczekiwano więc, że lada chwila ogień, niszczywszy podłogę, przedostanie się w dół i obejmie wszystkie zapasy spirytusu. Wówczas naturalnie pożar przyjąłby takie rozmiary, że o ratunku nawet i mowy byby nie mogło. Podłoga jednak opierała się znakomicie niszczącemu działaniu ognia, z czego korzystając, zdołano odprowadzić spirytus rurami do budynku rektyfikacyjnego. Odwrócenie kłęski zarząd fabryki przypisuje odporności płyt systemu Monier'a.

Nie powtórzymy całego szeregu prób najróżnorodniejszych, dokonanych za granicą; również zaznamy tylko pobieżnie, że w Petersburgu, wobec przedstawicieli władz rządowych, doświadczenia z konstrukcjami Monier'a dały bardzo pomyślne wyniki tak, jak i próba sklepienia, robiona w Warszawie.

Wspomnieć jeszcze wypadnie o szerokiem zastosowaniu systemu Monier do celów praktycznych.

W domach przy budowie sklepów, piwnic, nieprzemakalnych i ogniotrwałych podłóg, kanałów kominowych, rur wentylacyjnych; do dachów płaskich, sklepionych ogniotrwałych i nieprzemakalnych; do cienkich ogniotrwałych ścian i forszowań; do ogniotrwałych drzwi i okien; do ochrony kolumn od ognia i wody; do lekkich ogniotrwałych schodów; do skarbców i archiwów; do kąpieli, jako forszowania a zarazem wanny, baseny i zbiorniki; w szpitalach do sal operacyjnych ze względu na łatwość dezynfekcji.

Przy robotach podziemnych jako rury ściekowe, studnie, zbiorniki dla wody i gazometry, doly kloaczne, tunele pod ulicami, mosty, wiadukty, stawidla i szluzi.

W gospodarstwie wiejskiem, jako składy dla zboża, suche i od robactwa wolne, do budowy stajen, do koryt dla pojenia bydła, doly do mierzwy i ścieków, a także, wracając do pierwotnego, jako wazony do kwiatów.

W przemyśle do gorzelni i browarów, dla ogniotrwałych słodowni, suszarni, kadzie do moczenia jęczmienia, do cukrowni jako kanały do przemycania buraków, do papierni, fabryk bawełnianych, przedziałni, tkalni, garbarni.

Dla wyczerpania porządku dziennego mówili jeszcze pp. Wojciechowski i Wasilewski o urządzeniach technicznych w Tworkach, a mianowicie: pierwszy o wodociągu, kanalizacji, pralni i kuchni, drugi zaś o oświetleniu elektrycznem.

Cyfrowe dane p. Wasilewskiego o porównanym koszcie gazu i światła elektrycznego doprowadziły go do wniosku, że możnaby otrzymać lampę żarową o sile 10 świec za cenę niższą, aniżeli płomień gazowy, który u nas 1-35 kopiejek za godzinę kosztuje.

Posiedzeniu przewodniczył inżynier, p. M. Paszkowski.

NOTATNIK TERMINOWY.

— Do d. 26-go lutego zarząd warszawskiej gminy starozakonnych przyjmować będzie podania o przyznanie wsparcia zapisów: Anny Toulajbowej w sumie około 140 rs., przeznaczonych dla ubogich wdów wyznania mojżeszowego; Fajgi Morgensterowej z sumy 400 rs. dla ubogich krewnych testatorki i 50 rs. dla innych ubogich starozakonnych.

— D. 27-go lutego, o godz. 5-iej po południu, w Towarzystwie dobroczynności odbędzie się posiedzenie członków zarządu.

— D. 27-go lutego, o godz. 12-iej w południe, w kancelarii zarządu cmentarza, odbędzie się posiedzenie członków dozoru cmentarza powązkowskiego.

ZE ŚWIATA.

× Ze Lwowa donoszą nam d. 20-go b. m.: „Nareszcie handel solą uregulowanym zostanie w Galicji. Jakkolwiek sól jest monopolem rządowym, działa się przy sprężeniu ogromne nadżycia, których ofiarą padali właściciele. Nowo zawiązane akcyjne Towarzystwo handlowe we Lwowie objąć chciało na całą Galicję sprzedaż soli, zobowiązawszy się sprzedawać ją po jednolitej cenie 11 cent. Towarzystwo zarobić na tem miało 250,000 złr. rocznie. Po długich pertraktacjach rząd nie chciał oddać monopolu towarzystwu prywatnemu, a lwowska izba handlowa także przeciw temu zaprotestowała. Prawo podobnie skończy się na tem, że monopol oddan zostanie krajowi. — I znowu rozwiązana została rada gminna. Stało się to w Dolinie, gdzie wydział krajowy w zarządzie miejskim stwierdził rozmaite nadużycia i udał się do namiestnictwa z prośbą o rozwiązanie rady miejskiej i zamianowanie komisarza rządowego. — Bał na głodne dzieci szkolne, który odbył się d. 17-go b. m. pod protektoratem namiestnikowej hr. Badenowej, przyniósł czystego dochodu przeszło 2,000 złr. Był to bał piknikowy. W bufecie ustawiono 80 półmisek z rozmaitemi potrawami i mnóstwo trunków. Podczas pierwszego kadryla rzuciła się rzesza zgłodniała do bufetu i spalażowała w oka mgnieniu wszystko. Wieść o tem rozniosła się wnet po sali i wywołała śmiech homeryczny. — Lwowska szkoła politechniczna rozpiśa konkurs z terminem do d. 5-go marca, celem obsadzenia posady asystenta przy katedrze fizyki. Pensja roczna wynosi 600 złr. — Lwowski sąd przysięgłych po jedynastodniowej rozprawie zasądził właściciela młynów w Galicji, Majera Diamanda, posiadającego w majątku przeszło pół miliona złr., za fałszowanie maki na 2½ lata ciężkiego więzienia, zastrzonego jednorazowym postem co 14 dni i na zwrot kosztów poszkodowanym, którym sprzedawał makę zepsutą, przegnił.

× Kussmaul. W poniedziałek obchodził 70-tą rocznicę urodzin swoich tajny radca lekarski, prof. dr. Adolf Kussmaul, pośród lekarzy klinicznych niemieckich zajmujący jedno z miejsc najznakomitszych. Sławę swoją, głośną nie tylko w Niemczech, ale i w innych krajach europejskich, zawdzięcza badaniom naukowym, które w pojęciach naukowych dokonały kompletnego przewrotu. W tej mierze zasługują na wzmiankę badania. wspólnie

z drem Adolfem Tennerem z Karlsruhe uczynione, dotyczące istoty i powstania epilepsji. Dowiedli dwaj ci uczeni w pracy publikowanej r. 1857-go, że kurcze epileptyczne sztucznie wywołać można, dwie główne arterje szyjne podwiązując, ponieważ w ten sposób pozbawia się mózg krwi. Wielką również ma zasługę Kussmaul z powodu, że do chorób żołądkowych używał pompy żołądkowej. Niepodobna wyliczyć długiego szeregu dzieł Kussmaula; wspomniemy tylko 20 jego listów, dotyczących szczyptenia ospy, które najdowodniej zbiły wszelkie zarzuty, przeciwko szczypteniu ospy podnoszone. Urodził się Kussmaul w r. 1822-im w Graben pod Karlsruhe; medycyny słuchał w Heidelbergu, był czynny tamże jako asystent słynnego lekarza położniczego, dr. Nagde, poczem udał się w r. 1847-ym do Wiednia, gdzie naówczas medycyna szczyptała się nazwiskami, jak: Rokitański, Szkoła, Schulz, Opolzer itd. W r. 1848-ym jako badeński lekarz wojskowy odbył kampanję do Szleswig-Holstynu; w r. 1855-ym osiedlił się jako docent przy uniwersytecie hajdelberskim, 1857-go r. otrzymał nominację na nadzwyczajnego profesora; w r. 1859-ym objął kierownictwo kliniki w Erlangen, 1863-im w Fryburgu, wreszcie od r. 1876-go był czynny w Strasburgu, gdzie bardzo zbawienną rozwinął działalność. Od r. 1889 go Kussmaul ma emeryturę, a na stały pobyt obrał sobie Heidelberg.

× Ojciec przeciw synowi. Echa z dziejów ostatnich na Węgrzech wyborów. Wychodzący w Klausenburgu dziennik opozycyjny *Ellenzék* następujący pomieścił list otwarty, do redaktora adresowany: „Nagybánya, 18-go lutego r. 1892-go. Kochany przyjacielu! Dla uniknięcia na przyszłość niemiłych pytań i w jasności, zechciej słów tych parę drukami ogłosić. Syna mego, hrabiego Aleksandra Tekeli, młodszego, bez mojej wiedzy, bez mojej woli i bez mego pozwolenia wybrała partja austriacka komitatu Szolnok-Doboka na posła do sejmu. Aleksander Tekeli.”

× Amerykańskie honoraria. Popularny pisarz w Stanach Zjednoczonych, to pan, cała gęba pan. Jenerałowi Lewis Wallace'owi przyniósł „Ben Hur” jego 100,000 dolarów. Jenerał Sherman tyle na pamiątkach swoich zarobił, iż mu to na całe życie starczyło. Wiadomo, iż pamiątki Granta z bogactw jego rodzinę. Sekretarz stanu Blaine za książkę „Dwadzieścia lat w kongresie” otrzymał 100,000 dolarów, kaznodzieja zaś Talmadge znacznie zebrał więcej za książkę, zatytułowaną „Ścieżka życia”.

× Bazaine w Kolonii. O pobycie marszałka Bazaine w Niemczech bezpośrednio po ucieczce jego z wyspy św. Małgorzaty podaje jeden z dzienników berlińskich, co następuje: „Ex-marszałek, w towarzystwie żony i szwagra, przybył do Kolonii d. 14-go sierpnia r. 1874-go, o godz. 10-iej wieczorem, i stanął w hotelu Północnym. Cały dzień następny tłumy obiegali dworzec, w nadziei zobaczenia jenerała przyjeżdżającego. Ten jednak zabawił w Kolonii do d. 18-go sierpnia i odwiedził komendanta miasta, jenerała porucznika Kummara, który tego samego dnia oddał mu wizytę. Bazaine opuścił Kolonję niespostrzeżony, po cywilnemu przebrany.”

× Telegraf bez drutu. Na zasadzie artykułu, pomieszczonego w nowojorskim *World*, przpuszczać należy, iż się udało Edisonowi rozwiązanie problemu telegrafowania bez drutu, za pośrednictwem jedynie indukcji. Oto, co o świeżym wynalazku donosi sam Edison: „Przekonałem się, iż telegrafia elektryczna pomiędzy dwoma oddalonymi punktami, bez pomocy drutów, jedynie drogą indukcji samej jest możliwą, jeżeli w odpowiedniej odbywać się będzie wysokości, tak, iż ani krzywizna ziemi, ani absorbowanie elektryczności przez tę ostatnią wpływu mieć nie będą. Odkrycie da się zastosować zarówno na lądzie, jak i na morzu, tak, iż zbytecznymi zupełnie stają się linie podwodne. statki zaś pomiędzy sobą i z lądem wprost utrzymują komunikację. Na morzu wystarcza wysokość 100 stóp. W wielu zatem wypadkach będzie można użyć masztów, z wierzchołków ich na dalekie odległości dając sygnały. Powtarzając sygnały te ze statku na statek, po przez oceany przesyłać zdołamy telegramy.” Tyle Edison. *World* dodaje od siebie: „Jeżeliśmy użyli w Nowym Jorku balonu, zaopatrzonego w kondensator i połączonego drutem z ziemią, i takiegoż samego balonu w Londynie, wytworzyłby się prąd kołowy, poprzez ziemię i powietrze, dla przenoszenia którego zbytecznymi byłyby druty. Należy tylko kondensatory w odpowiedniej wysokości utrzymać.” Edison pewnym jest zupełnie nowego odkrycia.

≡ W dniu wczorajszym, to jest dnia 23-go b. m., w kościele św. Aleksandra (na placu Trzech Krzyży) o godz. 7-iej wieczorem, pobłogosławionym został związek małżeński zawarty między p. Piotrem Dopierańskim, a panną Pauliną Szulc córką obywatela ziemskiego. Szczęść Boże młodej i dobranej parze na drodze nowego życia. 773

≡ W dniu 9-ym lutego r. b. pobłogosławionym został w Berlinie związek małżeński Władysława barona Lessera, doktora medycyny i docenta chirurgji przy uniwersytecie lipskim z panną Jadwigą Olszewską, córką nieżyjących Hermana; pułkownika wojsk pruskich i Emilji z Melmsów, małżonków Olszewskich. 759

≡ Dnia 16 b. m. w m. Turku pobłogosławiony został przez Jks. Maksymiljana Drzewieckiego związek małżeński pana Franciszka Szykory obywatela ziemskiego z panną Marią Teresą córką Antoniego i Józefy z Jaksów-Kwiatkowskiej (nieżyjącej) małżonków Bałińskich. Szczęść Boże młodej parze. 756

— Komitet kasy wsparcia podupadłych lekarzy oraz wdów i sierot biednych po lekarzach pozostałych, działając z upoważnienia warszawskiego Towarzystwa lekarskiego i w zastosowaniu się do zastrzeżenia w testamentie s. p. Henryka Michała Czekierskiego uczynionego, podaje do wiadomości, że w dniu 16-ym lutego r. b., z procentów od funduszu stałego, w sumie rs. 2,000, przez testatora zapisanego, a noszącego tytuł „dar Juliany z Willertów Czekierskiej i Marjanny z Willertów Gonaszewskiej” przyznane zostały wsparcia dwóm podupadłym lekarzom i dwóm wdowom po aptekarzach pozostałym, łącznie w sumie rs. 141.

NEKROLOGJA.

+ Ś. p. ksiądz Jan Gołaszewski,

po długich cierpieniach, przeniósł się do wieczności dnia 22-go lutego 1892 r., przeżywszy lat 27. Pozostała matka i brat zapraszają krewnych i kolegów zmarłego na żałobne nabożeństwo, odbyć się mające w kościele Wszystkich Świętych na Grzybowie, dnia 25-go lutego, tj. we czwartek, o godz. 10-iej rano, a następnie na wyprowadzenie zwłok tegoż dnia, o godzinie 3-iej po południu na cmentarz powązkowski. 2-750

+ W dniu 23-im b. m. po krótkich lecz ciężkich cierpieniach przeniosła się do wieczności s. p. **Adelina z Boulay-Godet de Chammerau**

baronowa Horoch,

przeżywszy lat 71. Pozostała w ciężkim smutku córka zaprasza przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok z kościoła św. Krzyża w dniu 25 lutego, to jest we czwartek, o godzinie 4-iej po południu na cmentarz powązkowski. —761—

Ś. p. WIKTORJA BŁESZCZYŃSKA,

opatrzona św. Sakramentami, po długich cierpieniach, zasnęła w Bogu dnia 22-go lutego 1892 r., przeżywszy lat 70. Pozostała w żalu rodzina zaprasza zachowujących przyjaźną pamięć zmarłej na żałobne nabożeństwo, odbyć się mające dnia 26-go lutego, t. j. w piątek, w kościele archikatedralnym św. Jana w kaplicy przy zwłokach, o godzinie 9-iej zrana, a następnie na pogrzeb z tegoż kościoła i tegoż dnia, o godzinie 3-iej po połud., na cmentarz powązkowski. —765

Ś. p. Władysław Nadstawny,

po krótkiej lecz ciężkiej chorobie rozstał się z tym światem w d. 23-im lutego r. b., przeżywszy lat 28. W smutku pogrzebiona z żoną wraz z dziećmi, zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok z kościoła św. Krzyża w d. 25-ym, to jest we czwartek, o godzinie 3-iej po południu, na cmentarz powązkowski. —775—

WALERJA z Opieńskich KUCZKOWSKA,

przeżywszy lat 61, opatrzona św. Sakramentami, zgasła dnia 23-go b. m. Nabożeństwo żałobne, odbędzie się dnia 25-go b. m., to jest we czwartek, o godzinie 10-iej i pół rano w kościele Wszystkich Świętych, wyprowadzenie zaś zwłok tegoż dnia i z tegoż kościoła, o godzinie 4-iej po południu, na cmentarz powązkowski. Na smutne te obrzędy pozostali synowie, córki i zięciowie zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych. —779—

Marja z Cissowskich Karwat,

wdowa po obywatelu ziemskim,

po krótkiej lecz ciężkiej chorobie, opatrzona św. sakramentami, zmarła dnia 21-go lutego r. b. w Ciechocinku, przeżywszy lat 73.

Stroskane dzieci i wnuki zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo, odbyć się mające w dniu 25-ym b. m. w kościele parafjalnym w Ostrowie, o godzinie 11-iej przed poł., oraz na wyprowadzenie zwłok zaraz po nabożeństwie na miejsce wiecznego spoczynku. —351—

+ Dnia 26-go lutego r. b., o godzinie 10-iej i pół zrana odprawione będzie w kościele św. Krzyża żałobne nabożeństwo za duszę

ALEKSANDRA SKRZYŃSKIEGO,

na które niniejszem zaprasza się krewnych, przyjaciół i znajomych. 3-730—

+ W piątek, t. j. dnia 26-go lutego, o godzinie 11-iej przed poł., jako w zbliżającą się rocznicę imienia, odprawiona będzie

msza święta w kaplicy Pana Jezusa, w kościele św. Józefa Oblubienica (po-karmelickim) na Krak.-Przedm. obok skweru, za spokój duszy s. p. **Teofila Bełkowskiego**, magistra farmacji, na którą wdzięczni życzliwi zapraszają wdowę i wszystkich tych, którzy chcą pamiętać zacnego człowieka. —352

+ W piątek dnia 26-go b. m., jako w dniu imienin **s. p. Aleksandra Ładnowskiego**, odbędzie się za spokój jego duszy w kościele św. Józefa Oblubienica na Krak.-Przedm., o godz. 10-ej i pół rano, żałobne nabożeństwo, na które syn i córka zapraszają krewnych, przyjaciół i życzliwych. —758

+ Dnia 26-go lutego, to jest w piątek, o godzinie 10-ej zrana, odbędzie się żałobna wotywa w kościele św. Józefa Oblubienica (po-karmelickim) na Krak.-Przedm. za spokój duszy

s. p. Józefa Paprockiego, —754—
+ czem żona zawiadamia krewnych i przyjaciół.

+ W piątek, dnia 26-go lutego r. b. za spokój duszy **s. p. księcia Edwarda LUBOMIRSKIEGO**, odbędzie się żałobne nabożeństwo w kaplicy Instytutu oftalmicznego, o godzinie 9-ej rano. —759

+ Wszystkim, którzy raczyli odprowadzić zwłoki ukochanej żony

s. p. MARJI TURSKIEJ, w dniu 22-im b. m., to jest w poniedziałek, na ementarz powązkowski, składa serdeczne „Bóg zapłać.” **Mąż.** Nabożeństwo za duszę s. p. **Marji Turskiej**, odbędzie się w dniu 26-ym lutego, to jest w piątek, o godzinie 9-ej zrana, w kościele św. Krzyża. —760—

+ Szanownemu duchowieństwu i kolegom, którzy ponieśli na swych barkach do samego grobu zwłoki naszego ukochanego męża i ojca

s. p. Alfonsa Szmajkowskiego, oraz wszystkim, którzy raczyli przyjąć udział w tym smutnym obrzędzie, składamy serdeczne „Bóg zapłać.” —763—

Wdowa i sieroty. + Jutro, to jest dnia 25-go lutego, w kościele św. Aleksandra, o godzinie 10-ej i pół rano, odbędzie się żałobne nabożeństwo za duszę

s. p. Wincentego Zaremby, jako w rocznicę śmierci, na które zaprasza się krewnych i znajomych. —762—

+ Wszystkim tym, którzy w dniu 19-ym b. m. raczyli przyjąć udział w smutnym obrzędzie odprowadzenia na miejsce wiecznego spoczynku zwłok s. p. męża mego **Henryka Rakowkego**, w szczególności duchowieństwu, szanownemu prezosowi Skórzewskiemu, kolegom oraz licznie zebranej rodzinie, serdeczne podziękowanie składa

—766— **Żona z dziećmi.** — Rodzina pozostała po

b. p. Mozesie Zweigbaum, składa serdeczne podziękowanie wszystkim, którzy raczyli oddać zmarłemu ostatnią przysługę przy wyprowadzeniu zwłok na miejsce wiecznego spoczynku. —755—

Z Petersburga.

W Now. wrem. czytamy: „Berlińska *Kreuzzeitung* dotknęła do żywego, iż w jednym z naszych artykułów nazwaliśmy „komicznym” jej żądanie, aby Rosja, na dowód swego usposobienia pokojowego, usunęła od granicy pruskiej wszystkie wojska. *Kreuzzeitung* z tego powodu zwraca się do Now. wrem. ze specjalną notatką, w której robi uwagę, że w Niemczech traktują najzupełniej poważnie rozbrojenie granicy pruskiej z ruskiej strony. Wierzymy temu bez wahania, coż bowiem jest prostszego, jak chęć naprawienia własnego błędu, a jakże inaczej objaśnić, jeżeli nie owym fatalnym błędem to, co się dzieje obecnie nie tylko na granicy wschodniej, lecz i zachodniej. I tu i tam sasiadzi Niemiec koncentrują wojska, gromadzą materiał wojenny, budują forty. A jednak sasiadzi owi nie robią nic innego, jak tylko to, co Niemcy rozpoczęły wcześniej, z obawy, że mogą im przeskodzić w spokojnym przetrwaniu kaska, który tak chętnie połknęły. Nie dziwnego — „na złodzieju czapka gore!” I jakże po tem wszystkim nie uważać za komiczne żądania *Kreuzzeitung*, aby Rosja, na dowód szczerości swego zamiłowania pokoju, cofnęła swe wojska od granicy pruskiej? Byłoby to oczywiście wielce przyjemnym dla Niemiec, a byłoby jeszcze przyjemniej, gdyby i Francja usłuchała podobnego wezwania. Niemcy miałyby wówczas przynajmniej *les coudes franches*. Jeżeli jednak można pozyskać tę swobodę rozparcia się w swoich granicach, to w każdym razie innym zupełnie, niż proponowany, sposobem. Niechaj Niemcy, jak kiedyś same zaczęły zbroić swoje granice, teraz je rozbroją i cofną swoje wojska, a wtedy sasiadzi postarają się je w tem naśladować.”

W dniu 21-ym b. m., na odbywających się obecnie w Petersburgu wyścigach klusaków, rozegrana była najwyższa z nagród, a mianowicie: „nagroda m. Petersburga”, 20,000 rs. Nagrodę zdobył „Dięń” p. Bogdanowa, przebiegłszy 3 wiorsty w 5 m. 9²/₃ sek.

W nadchodzącą sobotę odbędzie się w Petersburgu zwykły bal na rzecz miejscowego Towarzystwa dobroczynności rzymsko-katolickiego.

Dzienniki petersburskie donoszą, iż w tych dniach zatwierdzona została ustawa akcyjnego Towarzystwa hodowli i handlu kołmi.

W Now. wr. znajdujemy następującą notatkę: „Z powodu epidemii tyfusowej, która pojawiła się

wśród przybyłych z Rosji emigrantów i co do przyczyn której władze amerykańskie w Nowym Jorku prowadzą śledztwo, gazety zaoceanowe protestują przeciw imigracji żydów, oraz przeciw projektom *Jewish Colonisation Company* barona Hirsza. W celu ograniczenia imigracji poruszono myśl podwyższenia taksy, płaconej przez emigrantów, z 50 centymów do 3 dolarów od osoby.”

Według informacji ze źródeł urzędowych okazuje się, iż od czasu ustanowienia taryf ulgowych od transportów zboża przewieziono do gubernij, dotkniętych klęską nieurodzaju, 43,146,186 pudów różnego rodzaju ziarna.

W Petersburgu, jak donoszą gazety miejscowe, wytoczono proces tamtejszej fabryce produktów margarynowych. Okazało się podobno, że fabryka, wbrew istniejącym przepisom, sprzedawała swoje produkty, jako masło naturalne, ze szkoda konsumentów.

Dziennikom petersburskim donoszą, iż w Nizy zmarł prywat-docent uniwersytetu petersburskiego, rodak nasz, młody astronom, J. Klejber. W tych dniach w Petersburgu odprawiono za zmarłego nabożeństwo żałobne, na którym obecni byli: rektor uniwersytetu, oraz profesorowie. Zmarły drukował kilka prac specjalnych z zakresu astronomii oraz matematyki.

Birż. wied. pisał:

„Eskadry francuska i ruska pojawiły się na wodach Lewantu, które odtąd będą stałym ich siedliskiem. Żadne wszelkich sensacyjnych wiadomości gazety niemieckie upatrzyły w tem, jak nazywają, „zjednoczeniu sił morskich ruskich i francuskich” demonstrację, wymierzoną przeciw panowaniu angielskiemu w Egipcie. Urojony cel tej demonstracji ma polegać na tem, że, jeżeli wierzyć augurom niemieckim, obadwa zaprzyjaźnione mocarstwa postanowiły wywrzeć nacisk na Anglię i ułatwić młodemu kedywowi uwolnienie się z pod opieki angielskiej. Tak samo, jak przymierze francusko-ruskie na lądzie skierowane jest przeciw mocarstwom trójprzymierza — powiadają szowiniści niemieccy — tak też owa najnowsza koalicja morska jest wymierzona przeciw hegemonji angielskiej na morzu. Niejednokrotnie mieliśmy już sposobność występować przeciw tak jednostronnemu i tendencyjnemu tłumaczeniu przez prasę niemiecką charakteru i celów porozumienia francusko-ruskiego. Mówimy umyślnie „porozumienia”, ponieważ o formalnem przymierzu nigdy nie było i, o ile przypuszczamy, długo jeszcze nie będzie mowy. Owo przymierze pomiędzy Rosją a Francją istnieje tylko w fantazji dziennikarzy niemieckich. Przypisując porozumieniu francusko-ruskiemu zupełnie nieodpowiedni dla niego charakter wojowniczy, gazety niemieckie popełniają fałsz świadomie. Często już przedtem w prasie ruskiej była mowa o przyczynach, na mocy których zawarcie formalnego sojuszu pomiędzy Francją a Rosją przez obadwa mocarstwa uznane było za przedwczesne i nieodpowiednie. Samo już poruszenie dawno zapomnianej kwestji winno być policzone na karb następnych usiłowań prasy niemieckiej w celu rozbudzenia niepokoju. Czyż bowiem mamy potrzebę raz jeszcze tłumaczyć organom urzędowym niemieckim, że aljans francusko-niemiecki ma na widoku jedynie utrzymania pokoju europejskiego? Czyż potrzeba powtarzać, że wyrwał on naruszoną równowagę europejską? Zresztą porozumienie francusko-ruskie nie zamyka nawet drogi swoim partnerom do zawierania oddzielnych traktatów, zwłaszcza ekonomicznych, z innymi mocarstwami. Jak Rosja nigdy nie będzie przeszkadzała Francji w przywróceniu dobrych stosunków sąsiedzkich z Włochami, tak samo i ta ostatnia nie ma prawa rościć sobie żadnych pretensyj, jeżeli Rosja uzna za stosowne przywrócić taki sam sąsiedzki *modus vivendi* z Niemcami.”

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

PROJEKT SZKOLNY.

Berlin 24-go lutego. (Tel. pryw. Kur. War.) — Do opozycji przeciw pruskiemu projektowi szkolnemu przyłączyły się sejmiki miast saskich i pruskich, tudzież wiec partji wolnomysłnej w Szlezwigu i Holstynie, na którym wielką mowę wygłosił Haenel. Dowodził on, że szkolnictwo wyznaniowe może doprowadzić do rozdarcia narodu na dwie połowy: katolicką i protestancką, wrogo przeciw sobie stojące, jak w epoce średniowiecznych wojen religijnych.

PRZYJAZD BISMARKA.

Berlin 24-go lutego. (Tel. pryw. Kur. War.) — *Kölnische Zeitung* zaprzecza doniesieniu *Kreuzzeitung*, jakoby książę Bismark zamierzał przybyć do Berlina, celem zabrania głosu w pruskiej izbie panów

przeciw projektowi szkolnemu. Na przeszkodzie stoją i tym razem lekarze.

PRZESILENIE WE FRANCJI.

Paryż 24-go lutego. (Tel. pryw. Kur. War.) — Carnot zawezwał na naradę czterech wybitnych dziennikarzy paryzkich: Hébrada z *Temps*, Ranca z *Paris*, Burdeau z *Journal des Débats* i Mareta z *Radical*. Pojawiły się już listy ministerjalne, w których niema nazwiska Ribota.

Paryż 24-go lutego. (Tel. pryw. K. W.) — Wielu poważnych polityków doradza Carnotowi rozwiązanie izby. Cassagnac jest za rozwiązaniem. *Temps* również, żąda wszakże wpiętej ostatniej próby. Gdyby koalicja monarchiczno-radikalna obaliła i nowy rząd, natenczas tylko rozwiązanie izby ocaliłoby Francję.

Paryż 24-go lutego (Tel. pryw. Kur. War.) — Przesilenie gabinetowe nie posuwa się naprzód. Freycinet odmówił stanowczo przewodnictwa w gabinecie i zgadza się co najwyżej na utrzymanie teki wojny. Obecnie Rouvier podjął się misji utworzenia gabinetu. Dopomagają mu Constans i Bourgeois.

BIL CHAPLINA.

Londyn 24-go lutego. (Tel. pr. Kur. War.) — Izba gmin przystąpiła do pierwszego czytania bilu o ułatwieniach w nabywaniu dzierżawionej własności włościańskiej. Bil upoważnia rady hrabstw do nabywania rzeczonych majątków, które mogą odprzedać następnie w parcelach do 50-iu akrów, a wydzielając w parcelach do 10-iu akrów liczących. Rady hrabstw mogą zaliczyć 3/4 kapitału potrzebnego na kupno; 1/4 musi złożyć kupujący. Zaliczkę spłacić należy w 50-iu latach.

Kraków 24-go lutego. (Tel. własny K. W.) — Ruch kolejowy pomiędzy Rawą ruską a Jarosławiem, powstrzymany wskutek zamieci śnieżnych, został nanowo przywrócony.

Budapeszt 24-go lutego. (Tel. pryw. K. W.) — Cesarz zamianował prezesem węgierskiej izby magnatów, na przeciąg rozpoczętej sesji sejmowej, hr. Mikołaja Vaya, wiceprezesami: Józefa Szlaviego i hr. Tibora Karolyiego.

Berlin 24-go lutego. (Tel. pryw. Kur. War.) — W kołach dworskich obchodzono wczoraj urodziny żyjącej dotąd siostry cesarza Wilhelma I-go, owdowiąłej księżnej Aleksandryny meklembursko-szweryńskiej, która rozpoczęła w dniu wczorajszym dziewięćdziesiąty rok życia. (Seniorka ta domu Hohenzollernów urodziła się d. 23-go lutego 1803-go r.; poślubiła, licząc lat 19, księcia Pawła-Fryderyka meklembursko-szweryńskiego; od r. 1843-go jest wdową; przyp. red.)

Bukareszt 24-go lutego. (Tel. pr. Kur. W.) — Przy wyborach ściślejszych do izby deputowanych wybrano 13-tu rządowych konserwatystów i 7-in opozycyjnych. Wogóle przeto wybrano do izby 151 konserwatystów i 32-ch członków rozmaitych grup opozycyjnych. Rząd odniósł wielkie zwycięstwo.

Nowy Jork 24-go lutego. (Tel. pr. Kur. W.) — Zgromadzenie ludowe demokratów stanu nowojorskiego wybrało Hilla na kandydata do urzędu prezydenta Unji. Zwolennicy Clevelanda zamierzają zgromadzić się d. 31-go maja w Syrakuzach.

Berlin 24-go lutego. (Tel. pryw. Kur. W.) — Ruble w gotówce 201 50 (wczoraj 201.50) Ruble na dostawę 201 25 (wczoraj 201.25)

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

— „Melomanowi z Jerozolimskiej” i „Gronu miłośników”. — Aramburo istotnie zgłaszał się prywatnie do dyrekcji teatrów warszawskich z propozycją występów w operze, lecz dotąd rokowań z tenorem tym nie rozpoczęto.

— Pann A. W. w *Opcznie*. — Tabelki te podajemy stale.

— Pann A. K. K. — Ciągnięcie odbyło się w dacie właściwej. Tabelkę pomieszcimy.

— P. *Zaścianka*. — Pożyczkę premjową kupić można w każdym kantorze wekslarskim. Najdroższe są premjówki z roku 1864-go 1-ej em., jako najstarsze, a najtańsze listy premjowe szlacheckie, ostatnio wypuszczone, które oprócz tego, nie potrzebują jeszcze być ubezpieczone, gdyż nie losują się przez lat parę do amortyzacji. Szanse wygrania są wszędzie mniej więcej te same; w każdym razie premjówki z r. 1864-go, których jest najmniej w obiegu, mają najwięcej szans.

— **Mleczarnie.** — O ile nam wiadomo, odśrodkowca, czyli sętryfugi rozmaitej konstrukcji, używane są w mleczarstwie do odśrodkowania mleka, czyli do wydzielania z niego śmietany. Czyżby istniejące kierznie, t. j. przyrządy, służące do zbijania masła, zbudowane na tejże samej zasadzie, o tem nie wiemy. Maszyny takich mleczarni liczy setki, lecz stanowiącej wyjątku jednej nad drugą przyznać niepodobna. Może być, iż któryś z wynalazców, w celu pozyskania rozgłosu, kierując swoją nazwą sętryfugą, tak, jak są kierując kołyskami, kaskadami i inne. Wogóle, im jaka nowsza kierznia rości pretensje do wyższego stopnia doskonałości, tem też cena jej jest wyższa, a korzyści z jej użycia są wielce problematyczne. Inaczej się ma z sętryfugami Lefeldta, wprawianymi w ruch za pomocą motoru parowego lub elektrycznego, albo dla mniejszych gospodarstw, nie utrzymujących więcej niż 25 krów dojnych, t. j. *separators de Lecal'a*, zastosowanymi do ręcznego obrotu. Siła chłopa lub dziewczyny jest zupełnie wystarczająca do utrzymania przyrządu w ruchu przez cały czas, w którym krowy są doje, tak, że po wydojeniu i po przepuszczeniu przez maszynę mamy śmietanę, zupełnie oddzieloną od mleka chudego. Na jedną tylko okoliczność chcemy zwrócić uwagę. Beben przyrządu obraca się z wielką szybkością, ponieważ robi 6,000 obrotów na minutę, czyli 100 na sekundę. Wskutek tak szybkiego obrotu części beben, leżące na obwodzie, dają do oddalania się od osi; koniecznym tego następstwem będzie, że beben nie zachowa kształtu cylindrycznego, ale, że poprzeczny jego przekrój okaże dążność do przybrania kształtu elipsy. Wszystkie zatem spojenia, nity i śruby maszyn muszą posiadać wielką wytrzymałość, aby się skutecznie mogły oprzeć niszczeniu działaniu tej siły natury. Jeżeli zatem separator się zepsuje, wówczas gospodarz może się znaleźć w niemałym kłopotcie, dotychczasowe bowiem jego urządzenia, oparte na użyciu separatora, okazały się nieżytecznymi. Separator de Laval'a ręczny znajduje się w Warszawie w składach maszyn i narzędzi rolniczych firm następujących: Kowalski i Trylski, Alfred Grodzki, H. Cegielski i inni. Cena wynosi około rs. 250.

— **Prenumeracje.** — Spadkobierca jest Ksawery hr. Braniczki, właścicielem zaś miejscowości zwanej „Frascati”, położonej przy ulicy Wiejskiej, jest Władysław hr. Braniczki.

— **Stalemu prenumeracji w ul. Marszałkowskiej.** — Wiadomo o zagubionych numerach jest dziś bezużyteczna, wkrótce bowiem nastąpiło odwołanie. Poinformuje słownik wyrazów obcych.

— **Stalemu prenumeracji w Częstochowie.** — 1) Przyjmują, ale bardzo mały procent. 2) Należy mieć koniecznie patent z ukończeniem średniego zakładu naukowego i ze specjalnych przedmiotów złożyć egzamin wstępny.

— **Ciekawemu amatorowi w Zawierciu.** — Udać się do Paryża.

GIEŁDA.

Warszawa 24-go lutego.

Dzisiejsze poranne szacowania berlińskie zapowiadały 201.25, 201.25 w poszukiwaniu i 201.50, co odpowiada kursom 49.70 i 49.62 bez kosztów. Nasze zebranie rozpoczęło obroty kursami 49.75 (równia 201 m. bez kosztów) za Berlin wplatowy i przy dość chętniej podaży waluty obniżyło tę cenę do 49.67½ (t. j. 201.30 m. za 100 rs.). Różnice tworzyły dziś 7½ kop., a przy porównaniu wczorajszego kursu końcowego 10 kop. na korzyść rubli. W dostawach robiono dziś dość dużo. Sprzedano dostawy z odbiorem stałym w końcu marca, kwietnia i maja r. b. przeciętnie po 49.77½ i 49.80, w końcu marca r. b. po 49.77½, 49.75 i 49.70 i w końcu b. m. po 49.75, 49.72½ i 49.67½, a dostawę na Londyn z odbiorem stałym w końcu kwietnia r. b. po 10.07.

Waluty obce w średnim, lecz ospałym ruchu. Krótkim Berlinem obracano po 49.75, 49.72½, 49.70 i 49.67½, przeważnie jednak po kursach 49.72½ i 49.70. Londyn krótki, Paryż krótki i Wiedeń krótki bez pokupu.

Wartość walut nie notowanych urzędowo: przekazy krótkie na Londyn 10.09, na Paryż 40.30 i na Wiedeń 85.95.

W papierach obrotu średnie przy tendencji bez zmiany. Żądano za listy likwidacyjne po 97.80 i 97.60, względnie do wielkości odcinków, nie znajdując nabywców. Wschodnich pożyczek nie notowano. Pożyczkę wewnętrzną 4% z r. 1887-go I-ej em. ceniono po 94.50, a otrzymano 94.10 i 94.15 za kilkadziesiąt tysięcy rubli mieszańnych seryj.

Listy zastawne ziemskie starano się umieścić po 102.— I-ej s. i po 101.50 II-ej, III, IV-ej i V-ej ser., a umieszczono kilkanaście tys. najmłodszej serii po 101.30. Listy zastawne miasta Warszawy ofiarowano po 102.25 I-ej i II-ej serii, po 101.85 III-ej ser., po 100.90 IV-ej i po 100.65 V-ej ser., a nabyto kilka tysięcy III s. po 100.35 oraz kilkanaście tys. najmłodszej po 100.30. Listów zast. 6% m. Łodzi sprzedano kilka tys. III i IV ser. po 98.45 i 98.50. Listów zast. 6% kaliskich, lubelskich i plockich można było dostać po 104.50. Kupiono kilkanaście tys. obligów kanalizacyjnych miasta Warszawy po 99.30, przy chęci otrzymania 99.50.

Kupiono kilkanaście sztuk akcyj Towarzystwa kopalnianego sosnowickiego po 205, przy żądaniu po 207, poszukiwaniu po 204.

Notowano w żądaniu kupony celne po 1.62¼. Godzina 12. Usposobienie giełdy dla walut obcych cokolwiek słabsze.

Nieurzędowe kursa żądane: za Berlin krótki 49.80 za Londyn krótki 10.09, za Paryż krótki 40.27½ i za Wiedeń krótki 85.85.

Okowita. Wiadro 100% rs. 10.93 netto. Wiadro 78% rs. 8.70—2%. Dowozy i zapasy duże. Usposobienie bardzo słabe. Cena warsz. Tow. ocz. i sprzed. okowity rs. 10.93.

Sprawozdania z targów.

Targ zbożowy na placu Witkowskiego w dniu 24-ym lutego. — Usposobienie targu w dniu dzisiejszym było spokojne, obroty ograniczone. Pieniężnie wystawiono na sprzedaż około 500 korcy, przeważnie z pszenki, za wyborową osiągnęto do 8.70, za białą 8.35. Żyta dostarczono 150 korcy, wyborowe kupowano po 7.50, innemi warunkami nie zajmowano się. Owsa zupełnie na targu nie było.

— **Magazyny tranzytowe przy stacji Praga kolei warszawsko-terespolskiej.**

Sprawozdanie z dnia 2 lutego 1892 r.

Żyta	wyszło	pozostaje
Owsa	1 wagonów	45 wagonów
Maki żytniej	1	48
Maki pszennej	1	16
Kaszy jaglanej	2	832
Kaszy gryczanej	—	16
Ryżu	—	3
Pszenicy	—	62
Jęczmienia	8	65
Grychu	—	9
Gryki	—	2
Cebuli	—	—
Fasoli	—	1
Łoju	—	11
Makuchów	—	—
Maki kartoflanej	—	24
Okru	—	1
Kukurydzy	—	—
Maki kukur.	—	—
Tranu	—	—
Razem	8 wagonów	722 wagonów

Ceny zboża wyniosły:

Żyto	od 125 do 130 kop. za pud.
Pszenica	od 123 do 132
Jęczmień	od 80 do 100
Owies	od 80 do 96
Kasza jaglana	od 134 do 148
Kasza gryczana	od 163 do 175
Groch	od 120 do 128

Cukier. Biuro przedstawicieli fabrykantów cukru w Kijowie telegrafuje pod dnim 20-ym lutego r. b. o następujących transakcjach mączką cukrową krystaliczną, dokonanych na tamtejszym rynku cukrowym: Hornstein spekulantowi 6,000 pudów na stacji Olszanica na luty po rs. 4.20 i 10,200 pudów na stacji Olszanica na maj po rs. 4.27; spekulant spekulantowi 10,000 pudów na stacji Proskurów na maj-czerwiec po rs. 4.25 i 10,000 pudów na stacji Fundulejówka na maj-czerwiec po rs. 4.30; ksiądz Gorczakow Brodzkim 15,000 pudów na stacji Brailów na luty po rs. 4.22, z zapłatą w marcu i maju; spekulant spekulantowi 10,200 pudów na stacji Biało-Cerkiew na luty po rs. 4.17½, 6,000 pudów na stacji Sucholasz na luty po rs. 4.18½, 6,000 pudów na stacji Oratowo na luty po rs. 4.17 i 10,200 pudów na stacji Taloja na luty po rs. 4.20; Chriakow spekulantowi 20,000 pudów na stacji Białocerkiew na marzec po rs. 4.25; spekulant spekulantowi 30,000 pudów na stacji Woroneżskaja na marzec maj i 15,000 pudów na stacji Woroneżskaja na maj-czerwiec, wszystko razem po rs. 4.30. Z przyszłej produkcji sprzedano: admirał Czechaczew spekulantowi 20,000 pudów na stacji Obuchowa na październik-listopad-marzec po rs. 4.03; Nikita Tereszenko spekulantowi 10,000 pudów na stacji Browki na wrzesień-październik po rs. 4.05 i 20,000 pudów na stacji Browki na grudzień-styczeń po rs. 4.05, z zapłatą połowy należności po upływie 6-ciu miesięcy.

Surowe produkty browarne. Ceny jęczmienia stoją w mierze; dowozy bowiem w zupełności zaspakajają bieżące potrzeby browarów. Za korzec cztery do pięciu, placono od rs. 4.90 do rs. 5.10, za korzec dwurzędowy od rs. 5.10 do rs. 5.80. Wielkie partie wyborowego o galeję ceny nawet wyższe. Za jęczmień ruskim placono franko stacja kolei 95 kop. do 110 kop. za pud. Za stół wyborowy placono rs. 1.90 do rs. 2.20 za pud. Za kwiata pud placono 80 kop. Handel chmielowy na naszym rynku zupełnie ucichł. W Norymbergi natomiast usposobienie dla chmielu bar. jest mocne. Na eksport sam kupują tam dziennie do 850 centnarów słowych. Za świeży chmiel placono tam 115 do 140 mar. za centnar słowy, za jednoroczny (z r. 1890) 60—75 mar. W Saaz za centnar (50 kilo) placono 95 do 100 reńskich.

Szacunki.

Z powodu nawalu materiału zmuszeni jesteśmy chwilowo zmienić sposób notowania partij; obecnie zastosowany jest wprawdzie o wiele niedogodniejszy do odcyfrowania pozwala jednak za to na pomieszczenie w szerszej rubryce naszej większej ilości partij, które niezawodnie zainteresują bardzo zwolenników gry szachowej.

1-sza partja mateza Steinitza z Czychorynem, grana dnia 31-go grudnia r. z.

Gambit Evansa. Białe—Czychoryn; czarne—Steinitz.
1) E2—E4, E7—E5. 2) G1—F3, B8—C6. 3) F1—C4, F8—C5. 4) B2—B4, C5—B4. 5) C2—C3, B4—A5. 6) O—O, D7—D6. 7) D2—D4, C8—G4. 8) C4—B5, E5—D4. 9) C3—D4, G4—D7. 10) C1—B2, C6—E7. 11) B3—D7+. 12) D8—D7. 13) B1—A3, G8—H6. 14) A3—C4, A5—B6. 15) A2—A4, C7—C6. 16) E4—E5, D6—D5. 17) C4—D6+, E8—F8. 18) B2—A3, F8—G8. 19) A1—B1, H6—F5. 20) D6—F7, G7—F7. 21) E5—E6+, F7—E6. 22) F3—E5, D7—C8. 23) F1—E1, E6—F6. 24) D1—H5, G7—G6. 25) A4—E7+, F6—E7. 26) E5—G6+, E7—F6. 27) G6—H8, B6—D4. 28) B1—B3, C8—D7. 29) B3—F3, A8—H8. 30) G2—G4, H8—G8. 31) H5—H6+, G8—G6. 32) F3—F5+ i czarne poddały się; partja trwała 3 godz. 48 m.

2-ga partja mateza grana dnia 3-go stycznia r. b.

Partja hiszpańska. Białe—Steinitz; czarne—Czychoryn.
1) E2—E4, E7—E5. 2) G1—F3, B8—C6. 3) F1—B5, G8—F6. 4) D2—D3, D7—D6. 5) C2—C3, G7—G6. 6) B1—D2, F8—G7. 7) D2—F1, O—O. 8) F1—E3, D6—D5. 9) D1—C2, A7—A6. 10) B5—A4, D5—E4. 11) D3—E4, F6—D7. 12) O—O, D7—C5. 13) A4—C6, B7—C6. 14) F1—D1, D8—E7. 15) B2—B3, C5—E6. 16) E3—C4, E6—F4. 17) C1—F4, E5—B4. 18) F3—D4, C6—C5. 19) D4—E2, G6—G5. 20) D1—E1, C8—B7. 21) F2—F3, A8—E3. 22) A1—D1, G5—G4. 23) E2—F4, E7—G5. 24) F4—D5, G4—F3. 25) E1—E3, F7—F5. 26) E4—E5, F4—D7. 27) E3—F3, G7—E5. 28) F3—F2, F4—F3. 29) C4—E5, E8—B5. 30) C3—C4, B7—D5. 31) C4—D5, F8—E8. 32) F2—F3 i partje za wspólną zgodą oddano za remis.

Partja 3-cia grana dnia 5-go stycznia r. b.

Gambit Evansa. Białe—Czychoryn; czarne—Steinitz.
1) E2—E4, E7—E5. 2) G1—F3, B8—C6. 3) F1—C4, F8—C5. 4) B2—B4, C5—B4. 5) C2—C3, B4—A5. 6) O—O, D7—D6. 7) D2—D4, C8—G4. 8) C4—B5, E5—D4. 9) C3—D4, G4—D7. 10) C1—B2, G8—F6. 11) B1—A3, O—O. 12) D4—D5, C6—E7. 13) B2—F6, G7—F6. 14) B5—D7. 15) D7—D5, A3—C4. 16) F3—H4, G8—H8. 17) D1—F3, F6—F5. 18) C4—B6, A7—B6. 19) E4—F5, A8—A4. 20) G2—C3, C7—C6. 21) D5—C6, B7—C6. 22) F1—E1, E7—D5. 23) F3—H5, F8—G8. 24) G1—H1, D5—F6. 25) H5—F3, D6—E5. 26) E1—E2, D5—D4. 27) A1—E1, D7—D5. 28) E2—E7, H8—G7. 29) H1—G1, D5—F3. 30) H4—F3, F6—D5. 31) E7—D7, D4—D3. 32) E1—D1, G8—E8 i partje po 4-godzinnej walce oddano za nierozegraną.

4-ta partja grana dnia 7-go stycznia r. b.

Partja hiszpańska. Białe—Steinitz; czarne—Czychoryn.
1) E2—E4, E7—E5. 2) G1—F3, B8—C6. 3) F1—B5, G8—F6. 4) D2—D3, D7—D6. 5) C2—C3, G7—G6. 6) B1—D2, F8—G7. 7) D2—F1, O—O. 8) B5—A4, F6—D7. 9) F1—E3, D7—C5. 10) A4—C2, C5—E6. 11) H2—H4, C6—E7. 12) H4—H5, D6—D5. 13) H5—G6, F7—G6. 14) E4—D5, E7—D5. 15) E3—D5, D8—D5. 16) C2—B3, D5—C6. 17) D1—E2, C8—D7. 18) C1—E3, G8—H8. 19) O—O—O, A8—E8. 20) E2—F1, A7—A5. 21) D3—D4, E5—D4. 22) F3—D1, G7—D1. 23) D1—D4, E6—D4. 24) H1—H7+. 25) H7—D5, F1—H1+. 26) E3—H6+, G7—F6. 27) H1—H4+, F6—E5. 28) H4—D4+ i w następnym posunięciu mat; partja trwała 2 g. 50 m.

Pozostawiamy czytelnikom naszej rubryki porównanie pod względem piękności niniejszej partji z partją pierwszą mat; czy; w Hawannie zdania znawców w tej kwestji były podzielone.

5-ta partja grana d. 11-go stycznia r. b.

Gambit Evansa. Białe—Czychoryn; czarne—Steinitz.
1) E2—E4, E7—E5. 2) G1—F3, B8—C6. 3) F1—C4, F8—C5. 4) B2—B4, C5—B4. 5) C2—C3, B4—A5. 6) O—O, D7—D6. 7) D2—D4, C8—G4. 8) C4—B5, E5—D4. 9) C3—D4, G4—D7. 10) C1—B2, G8—F6. 11) B1—A3, O—O. 12) D4—D5, C6—B8. 13) A1—C1, D7—B5. 14) A3—B5, B8—D7. 15) D1—C2, A7—A6. 16) B5—D4, G7—G6. 17) D4—E2, F8—E8. 18) E2—G3, A8—C8. 19) C2—D3, D8—E7. 20) D3—A3, A5—B6. 21) A3—C3, C7—C6. 22) F3—D4, B6—D4. 23) C3—D4, C6—D5. 24) E4—D5, E7—E5. 25) D1—B4, E5—D5. 26) C1—D1, D5—A2. 27) D1—D6, E8—E6. 28) B2—F6, D7—F6. 29) B4—B7, C8—E8. 30) D5—D1, H7—H5. 31) D1—A1, A2—C4. 32) F1—C1, C4—F4. 33) H2—H3, H5—H4. 34) G3—F1, E6—E2. 35) B7—F3, F4—F3. 36) G2—F3, F6—D5. 37) C1—C4, E2—B2. 38) A1—D1, D5—B6. 39) C4—C6, A6—A5. 40) F1—E1, A5—A4. 41) D1—D3, E8—A8. 42) D3—A3, A8—D8. 43) F3—F4, B2—B5. 44) G1—G2, D8—D4. 45) G2—F3, B5—B4. 46) F4—F5, G6—F5. 47) C6—F6, D1—F4+. 48) F3—G2, B4—B2. 49) E3—D1, B2—D2. 50) F6—B6, D2—D1. 51) B6—A6, D1—D2. 52) A3—F3, F4—F3. 53) G2—F3, D2—D3+. 54) F3—F4, A4—A3. 55) F4—F5 i partje, która trwała 7 godzin, oddano za nierozegraną.

6-ta partja grana dnia 12-go stycznia r. b.

Obrona 2-eh koni. Białe—Steinitz; czarne—Czychoryn.
1) E2—E4, E7—E5. 2) G1—F3, B8—C6. 3) F1—C4, G8—F6. 4) F3—G5, D7—D5. 5) E4—D5, C6—A5. 6) C4—B5+, C7—C6. 7) B5—C6, B7—C6. 8) B5—E2, H7—H6. 9) G5—H3, F8—C5. 10) O—O, O—O. 11) D2—D3, F6—D5. 12) C2—C4, D5—E7. 13) G1—H1, C8—H3. 14) G2—H3, E7—F5. 15) F2—F4, E5—F4. 16) C1—F4, F5—E3. 17) F4—E3, E3—E3. 18) B1—C2, A8—B8. 19) A1—B1, D8—D7. 20) B2—B4, A5—B7. 21) B4—B5, B7—D8. 22) E2—G4, D7—D4. 23) B1—B3, C6—B5. 24) C3—B5, D4—C5. 25) F1—F5, C5—E7. 26) B5—C3, B8—B3. 27) A2—B3, E3—D4. 28) C3—D5, E7—D6. 29) B3—B4, G7—G6. 30) F5—F1, D8—C6. 31) D1—D2, G8—G7. 32) G4—F3, F8—D8. 33) F3—G2, D4—E5. 34) D2—E3, D8—D7. 35) F1—E1, F7—F6. 36) B4—B5, C6—D4. 37) E3—F2, D6—B8. 38) G2—E4, D4—E6. 39) E1—F1, D7—F7. 40) E4—G6, G7—G6. 41) F2—F5+, G6—G7. 42) F5—E6, B8—B7. 43) D3—D4, E5—B8. 44) F1—G1, G7—F8. 45) E6—F5, B8—D6. 46) C4—C5, D6—E7. 47) C5—C6 i czarne poddały się. Partja trwała 6 godz. 7 m.

7-ma partja grana dnia 14-go stycznia r. b.

Gambit Evansa. Białe—Czychoryn; czarne—Steinitz.
1) E2—E4, E7—E5. 2) G1—F3, B8—C6. 3) F1—C4, F8—C5. 4) B2—B4, C5—B4. 5) C2—C3, B4—A5. 6) O—O, D7—D6. 7) D2—D4, C8—D7. 8) D1—B3, D8—F6. 9) D4—E5, D6—E5. 10) F1—D1, H7—H6. 11) C1—A3, A8—D8. 12) B1—D2, A5—B6. 13) C4—D5, C6—A5. 14) B3—B4, C7—C5. 15) B4—B2, G8—E7. 16) D2—B3, A5—B3. 17) D2—B3, O—O. 18) D5—B7, D7—G6. 19) C3—C4, G6—F4. 20) B3—C3, D7—G4. 21) B7—D5, F8—E8. 22) A3—B2, D8—D6. 23) D1—D2? F4—G2? 24) G1—G2, G4—F3+. 25) E3—F3, F6—G5+. 26) G2—H1, G5—D2. 27) F3—F7+, G8—H7. 28) A1—G1 i czarne poddały się. Partja trwała 2 godz. 40 m.

8-ma partja grana dnia 16-go stycznia r. b.

Obrona dwóch koni. Białe—Steinitz; czarne—Czychoryn.
1) E2—E4, E7—E5. 2) G1—F3, B8—C6. 3) F1—C4, G8—F6. 4) F3—G5, D7—D5. 5) E4—D5, C6—A5. 6) C4—B5+, C7—C6. 7) D5—C6, B7—C6. 8) B5—F1, H7—H6. 9) G5—H3, F8—C5. 10) D2—D3, D8—B6. 11) D1—E2, C8—G4. 12) F2—F3, G4—H3. 13) G2—H3, O—O. 14) B1—D2, F6—D5. 15) D2—B3, C5—B4. 16) C1—D2, D5—E3. 17) D2—B4, B6—B4+. 18) C2—C3, B4—H4+. 19) E1—D2, A5—C4+. 20) D2—C1, D8—D3. 21) F1—G2, H8—D8. 22) A2—A4, D8—D1+. 23) H1—D1, D8—D1+ i białe poddały się.

Partja 9-ta grana dnia 19-go stycznia r. b.

Gambit Evansa. Białe—Czychoryn; czarne—Steinitz.
1) E2—E4, E7—E5. 2) G1—F3, B8—C6. 3) F1—C4, F8—C5. 4) B2—B4, C5—B4. 5) C2—C3, B4—A5. 6) O—O, D7—D6. 7) D2—D4, C8—D7. 8) D1—B3, D8—F6. 9) D4—E5, D6—E5. 10) F1—D1, H7—H6. 11) C4—F7+, F6—F7. 12) B3—F7+, E8—F7. 13) D1—D7+, G8—E7. 14) G1—F7, F7—E6. 15) D7—D3, A8—D8. 16) F3—E1, E7—C8. 17) F1—E2, C8—D6. 18) F2—F3, B7—B5. 19) A2—A3, A5—B6. 20) B1—D2, C6—A5. 21) A1—B1, A7—A6. 22) E1—C2, D6—B7. 23) D8—D8, H8—D8. 24) C2—B4, B7—C5. 25) B4—D5, C5—A4. 26) E2—D4, C7—C6. 27) D5—B6, A4—B6. 28) D1—C2, B6—C4. 29) D2—F1, D8—D7. 30) B1—A1, C4—B6. 31) C1—E3, B6—A4. 32) A1—E1, A5—C4. 33) E3—C1, A6—A5. 34) H2—H4 i partje oddano za nierozegraną.

W matezu Czychoryn—Steinitz, obadwaj przeciwnicy wygrali dotychczas po 8 partij przy czterech nierozstrzygniętych.

BIURO INFORMACYJNE O NĘDZY WYJĄTKOWEJ

sprawdzonej przez siostry miłosierdzia, poleca miłosierdziu publiczności warszawskiej:

Tamka № 35.—Posiedzenie dnia 11 lutego 1892 r.

Nr domu	Ulica	Nazwisko lub initiale	U W A G I
55	Hoża	Zajdel Zuzan.	Mąż chory, dz. drobnych 6-ro.
78	Sienna	Wagner Aleks.	Żona chora dz. dr. 5-ro.
44	Piękna	Jablonowska A	Mąż chory, dz. dr. 4-ro z tych dwoje chorych.
13	Młynarska	Kiziewicz Wik	Mąż chory, dz. dr. 5-ro.
78	Grzybows.	Handfus Gitla	Wdowa, dz. dr. 6-ro.
13	Muranows	Borowińska Pe	Mąż ni-ob. dz. 5. matka stara
39	Freta	Tomicka Marja	Wdowa, dz. dr. 4-ro.
8	Bugaj	Zawislak Anto	Żona chora, dz. dr. 5-ro.
28	K.-Kolo	Widelska Julia	Oboje chorzy, dz. dr. 3-je
5	St.-Miasto	B k Rozalja	Mąż chory dz. dr. 8-je.
4	Szczygla	Gasiorowska	Ciężko chora, mąż w szpitalu dz. dr. 5-ro.
11	Marjenszt.	Gucio Mikołaj	Oboje chorzy, dz. dr. 6-ro.
19	Równa	Ostrowski To.	Oboje chorzy, dz. dr. 4-ro.
13	Wiosenna	Meternik Em.	Wdowa chora, dz. dr. 4-ro.
9	Wróbla	Kowalska Jul.	Wdowa ch., dz. 4, 2-je chor.

KOMITET

Kasy Pożyczkowej Przemysłowców Warszawskich zawiadamia, że w dniu 28 lutego (11 marca) r. b., o godzinie 7-ej wieczorem w lokalu resursy Kupieckiej przy ulicy Senatorskiej, odbędzie się roczne ogólne zebranie reprezentantów kasy pożyczkowej, na którym rozpatrywanem będzie sprawozdanie i bilans rachunków za rok ubiegły, projekt rozdziału zysków i oznaczenie wysokości dywidendy za tenże rok, nadto rozpatrywane będą wnioski o ile w terminie właściwym złożone zostaną przez uczestników kasy.

Bilety wejścia dla uczestników wydawane będą w lokalu kasy w godzinach biurowych w przeddzień posiedzenia. 326r

Adwokat przysięgły E. Flamm
Świętokrzyszka 22. Sprawy cywilne, handlowe i karne—przyjmuje od 5—7-ej. 481

— Dr **K. Mazuraki** wyjechał na kilka tygodni za granicę. 764

Dr med. **Adolf Kozerski**, odbywszy praktykę szpitalną jako hospitant kliniki profesora Kaposięgo w Wiedniu, udziela porady lekarskiej w chorobach skórnych i wenerycznych rano do 8½, po poł. 4—6. Od 1—2 przyjmuje wyłącznie kobiety. Próżna nr 3. 528

— Adwokat przysięgły wyjeżdża do Petersburga Miodowa 15, m. 2. 772

KORESPONDENCJA PRYWATNA.

— Panią Anielę O. uprzejmie proszę o pofatygowanie się we własnym interesie na Wierzbowa o godzinie 7-ej wieczorem.—Antoni R. 770

— Cento mój, „dobrze”, jam niespokojna o ciebie, wszyscy powitają cię serdecznie, czekają cię tylko, przybywaj! 774

Siostrze książkę posłałam.

— Kiedy wyjazd? 767

— Zocha! Oczekuję przyrzeczenia. 769

BROWAR PAROWY

w Warszawie,

Zórawia Nr 16.

BRACI REYCH

Na skutek licznych za-
potrzebowań naszego butelkowego
piwa, mamy zaszczyt zawiadomić Sza-
nowych Odbiorców, że powierzyliśmy główny
skład piwa butelkowego firmie „**LUCZYŃSKI
i SZENIC.**” Butelkowanie odbywać się będzie pod
ściśłym nadzorem browaru.

BRACIA REYCH.

Powołując się na powyższe ogłoszenie Braci Reyche, upraszamy Szanownych
Odbiorców o zaszczytowanie nas swemi obustalunkami. Piwo wysyłamy rozpoczynając od
10-ciu butelek. Korki wypalamy obustronnie marką fabryczną. 246

LUCZYŃSKI i SZENIC.

Miodowa № 3.—Telefonu № 33.

Listy z Brazylii

Adolfa Dygasińskiego,

wysły z druku nakładem „Kurjera Warsza-
wskiego” i sprzedają się we wszystkich zna-
czniejszych księgarniach, po cenie rs. 1.

**Skład główny w księgarni nakłado-
wej S. Lewentala** w Warszawie, Nowy-
Świat 41, która zlecenia z prowincji wprost
do niej wraz z należnością adresowane, usku-
tecznia bez pobierania porta lub też stosownie
do życzenia zapisującego **Listy**, wysła je
za zaliczeniem pocztowem. 7r

Oficjalistów fachowych i współ-
pracowników handlowych
dostarcza bezpłatnie
we wszelkich branżach, jak a-
gronomicznej, budowlanej, fabry-
cznej, handlowej, kantorowej, leś-
nej, ogrodniczej, rzemieślniczej,
sklepowej, technicznej i t. p.
**Specjalne Biuro Kan-
cjonowane Luczyn-
skiego w Warszawie**
Włodzimierska 8.

Pracodawcy otrzymują bezpłat-
nie adresy i informacje o od-
powiednich kandydatach, a w
braku dostatecznie wykwalifiko-
wanych między zapisanymi.

Biuro wynajduje
tychże, robi ogłoszenia swoim
kosztem oraz koresponduje i za-
wiera umowy w imieniu pracu-
dawców

**bez żadnej od nich do-
płaty.** 289

W dniu 17 (29) Lutego r. b. w
kancelarii Warszawskiego Instytu-
tu Głuchoniemych i Ociemniałych odbywać
się będzie

LICYTACJA

in minus przez opieczetowane deklaracje, na
dostawę dla tegoż zakładu mięsa, maki, ka-
szy i t. d. na 1892 rok.—Warunki przejrzed
można w kancelarii tegoż Instytutu. 288

SARPINKA

Tramnia roczna na ubrania dla

Dam i dzieci.

Nowości fasonowe i gładkie na lato ro-
ku 1892.

Sprzedaz detaliczna i hurtowa.

Album z próbkami wysyła się na żądanie,
począwszy od mies. Grudnia roku bież.,
za opłatą kop. 40, które nadesłane być
mogą w markach pocztowych, w ściśle
rekomendowanym do Saratowa.
Kantor Główny i Handel Centralny,

SARATÓW PASAŻ

Oddziały:

MOSKWA, Pietrowska, pomiędzy zaul-
kami Kuznieckim i Sol-
tykowskiem, wprost Maga-
zynu Wandrag.

KAZAŃ. Od Stycznia r. 1892, przy pla-
cu Nikolajewskim, w domu
Juszkowa.

w Tyfisie od Listopada r. b. 1891
Fabrykanci i właściciele Domu
Handlowego 29r

BENDER & STEPANOW

MAGAZYN MEBLI
HERMANA REISS,

Plac Zielony, Erywańska № 18,
polecą: gustowne kompletnie urządzenia salo-
nów, buduarów, gabinetów, jadalni i sypialni,
od najskromniejszych do najwykwintniejszych,
we wszystkich stylach, podług rysunku, oraz
pojedyncze sztuki meblowe, umywalnie z pe-
dałami i lustra. Ceny bardzo przystępne.

NAJLEPSZA

Woda Kolonńska Kwiatowa
N° 4711.

Bukiety Nadreńskie

zapachów następujących:

**Rozchodnik, Goldlack, Jaśmin,
Heliotrop, Konwalia, Opoponax,
Rozeda, Róża Nadreńska, Fijo-
lek Nadreński, Kwiaty Nadreń-
skie i Marzanka.**

Wytworne, długotrwałe i tanie per-
fumy do chustek.

Wyroby te są do nabycia we wszy-
stkich znaczniejszych perfumeriach i
składach materiałów Aptecznych w Ros-
sji i zagranicą. 183r

Strzedz się należy podrabiania.

Syndyk tymczasowy masy upadłości
Nissela vel Nissona
Hanftwurtzla.

Na zasadzie art. 501 i 502 Kod. Handl.,
wzywa wszystkich wierzycieli wymienionej
upadłości, ażeby w ciągu dni czterdziestu, li-
cząc od daty niniejszego ogłoszenia, stawili
się u podpisanego syndyka osobiście lub przez
pełnomocników i oświadczyli, z jakiego ty-
tułu i na jaką sumę są wierzycielami i aby
mu oddali tytuły swych wierzycielskości lub
złożyli je w kancelarii Wydziału upadłości
Sądu Handlowego w Warszawie.

Warszawa, d. 11 (23) Lutego 1892 r.

Michał Siemiradzki,
Adwokat Przysięgły,
ulica Smolna 23.

287

Droga Żelazna
Iwangrodzko-Dąbrowska

podaje do wiadomości, iż duplikat frachtu
Warszawa—Opoczno № 3886, z dnia 3 Gru-
dnia (st. st.) z. r. zaginął i jeżeli posiadacz
tegoż nie zgłosi się w przeciągu 30 dni
od dnia ostatniego ogłoszenia, to towar wy-
dany zostanie Najfeldowi. 240r

Zamieszkały w m. Ekaterynostawin

Adwokat Przysięgły

Teodor Piechowski.

przyjmuje na siebie prowadzenie wszel-
kich spraw sądowych w południowej
Rosji.—Adres: m. Ekaterynostaw, Ale-
ksandrowska ul. d. Sztromberga. 286

Kurs giełdy warszawskiej.

Dnia 24 lutego 1892 r.

W e k s l e .	Żąd.	Płac.
Berlin 100 mar. z krót. term.	—	—
Londyn 1 funt ster.	—	—
Paryż 100 franków	—	—
Wiedeń 100 guld.	—	—
Papiery publiczne:		
5% Listy zast. z r. 1869 duże	102.—	—
male	—	—
Listy zast. m. Warsz. serji I	102.25	—
" " " " II	102.25	—
" " " " III	101.85	—
" " " " IV	100.90	—
" " " " V	100.65	—
Listy zast. m. Łodzi serji I-ej	—	—
4% Listy likwidacyjne duże	97.80	—
male	97.60	—
Bilety Banku Ces. ser. I, II, III	—	—
Ros. Poż. Premjowa z r. 1864	—	—
" " " " 1866	—	—
I Pożyczka wschodnia rs. 100	—	—
II " " " " 100	—	—
III " " " " 100	—	—
4% nowa pożyczka	94.50	—
Listy wileńskie długotermin.	—	—
Akcje i obligacje:		
Obligacje miasta Warszawy	99.50	—
Akcje dr. żel. warsz.-w. rs. 100	—	—
Akcje dr. żel. warsz.-b. rs. 100	—	—
Akcje dr. żel. warsz.-terespol.	—	—
Akcje dr. żel. fabr.-łódzkiej	—	—
Akcje Banku handl. warsz.	—	—
Akcje Banku dyskont. warsz.	—	—

Wartość kuponu:

(po potrąceniu podatku skarbowego)

Od Listów zas. ziemskich 5% kop. 81⁵
 Od Listów zast. m. Warszawy kop. 188⁷
 Od Listów zast. m. Łodzi kop. 149¹
 Od Listów likwidacyjnych kop. 87⁶
 Od Obligów m. Warszawy 172³

Targi

NA PLACU WITKOWSKIEGO

Dnia 24 lutego 1892 r.

	Pud	Korzec
	od do	od do
	K o p i e j e k	
Pszemica 242 sm. i ord.	—	—
" " pstra i dobra	—	—
" " biała	—	835
" " wyborowa	—	870
Żyto wyborowe 232 funt.	—	750
" " średnie	—	—
" " wadliwe	—	—
Jęczmień 2 i 4 rzęd. 202 f.	—	—
Owies	—	142 f.
Gryka	—	202 f.
Rzepak letni	—	—
" zimowy 212 funt.	—	—
Rzepak rapos. zim. 212 f.	—	—
Groch polny 262 funt.	—	—
Kasza gryczana	—	—
Kasza jaglana	—	—
Siana pud	—	—
Słomy pud	—	—

LOKAL.

Potrzebne jest mieszkanie złożone z 6-ciu do 7-ku pokoi, wysokie i widne, na 1-em piętrze, przy ulicach: Bielarskiej, Długiej, Piłsudskiego lub w okolicach tychże.

Od 1-go Lipca, w razie potrzeby nawet od 1-go Kwietnia.

Oferty składać w Biurze pp. Rajchman i Frendler, przy ulicy Senatorskiej 26, pod literami R. H. № 11. 251R

PISARZ

Sądu Arcybiskupiego Warszawskiego.

Na mocy decyzji Sądu tutejszego z dnia 8 (20) b. m. i r. № 229/6, wzywam Marię-Małgorzatę 2-letnią z Lewickich Włoczewską z pobytu nie wiadomą, aby w dniu 28 Marca (9 Kwietnia) r. b., jako w terminie wyznaczonym do przedstawienia sprawy separacyjnej, wniesionej i przeprowadzonej przez meza wzywanej Hipolitę Włoczewską w Sądzie tutejszym pod wyrok, stawiała się osobiście lub przez prawnie ustanowionego pełnomocnika na audjencji Sądu w pałacu Arcybiskupim przy ulicy Miodowej pod № 13, o godzinie 11-ej przed południem, celem przedstawienia obrony i dalszego pilnowania praw swoich, pod zagrożeniem, że jeżeli pozwana Włoczewska w terminie powyższym nie stawia się, sprawa zaocznie zawyrokowana będzie. Nadmieniam przytem, iż pozew niniejszy jest peremptoryjny, że zatem Włoczewska więcej wzywaną nie będzie. 250r

w Warszawie, d. 10 (22) Lutego 1892 r.

Ksiądz Jan Jaworski.

Za bezcen

Gaza młynarska „DUFOUR & Comp.”

175r

Marszałkowska 111, m. 1.

WODA KOŁOŃSKA KWIATOWA

NAGRODZONA NA WYSTAWIE PARYSKIEJ ZŁOTYM MEDALEM

Dostać można we wszystkich większych składach perfumeryjnych, galanterijnych i aptecznych oraz zakładach fryzjerskich w Warszawie i na prowincji 28r

SKŁAD GŁÓWNY 128R

Kości Słoniowej na Bile oraz Bil. gotowych,

w domu handlowym

Franciszek Fuchs i Synowie

w Warszawie, ul. Miodowa Nr 16.

Jedynie prawdziwy Ryzki Kunceński BALSAM

Ziołowy, którego własność we wszystkich częściach świata jest wiadomą i „dobroć” onego uznana została przez Departament Medyczny za № 4689.

Muskwa 1882

Istnieje od r. 1845

Drożdże prasowane
 wytworzone z kukurydzy.
 Spirytus i wódka oczyszcz.
 rum, koniak i arak,
 różne wódki i trunki,
 nalewki i esencje,
 wódka francuska kimmel,
 likiery zagraniczne i inne.

A. WOLFSCHMIDT, Ryga.

Zaszczycony najwyższymi nagrodami na wszystkich Wszechświatowych oraz innych Wystawach.—Wyroby powyższe są do sprzedania we wszystkich Handlach Win.—Cenniki wysyłają się bezpłatnie. 245r

Magistrat miasta Warszawy.

Dnia 27 Lutego (10 Marca) r. b., o godz. 12-ej w południe, odbędzie się w sali licytacyjnej Magistratu m. Warszawy licytacja in minus przez opieczetowane deklaracje

na reparację bydłobójni na Pradze, od summy anszlagowej rs. 323 kop. 27.

Warunki licytacyjne i anszlag, mogą być przejrane w Wydziale Administracyjnym Magistratu, szczegółowe zaś ogłoszenie o licytacji, jako też wzór do deklaracji, wydrukowane zostały w Dzienniku Warszawskim i w Gazecie Policyjnej. 217r

Mam honor podać do wiadomości, iż z dniem 15 b. m. otwartą została

WIELKA FABRYKA ZAPALEK

w Grochowie, pod Warszawą

ST. WINIARSKIEGO,

wyrabiająca najlepsze zapalki, lekkopalne (salonowe), bez odoru, szwedzkie i siarkowe, z czem poleca się

Hurtowy i detaliczny skład przy składzie moim papieru, Nowy-Swiat 53, róg Wareckiej w Warszawie, oraz dostać ich można na prowincji i w warszawskich sklepach. 290

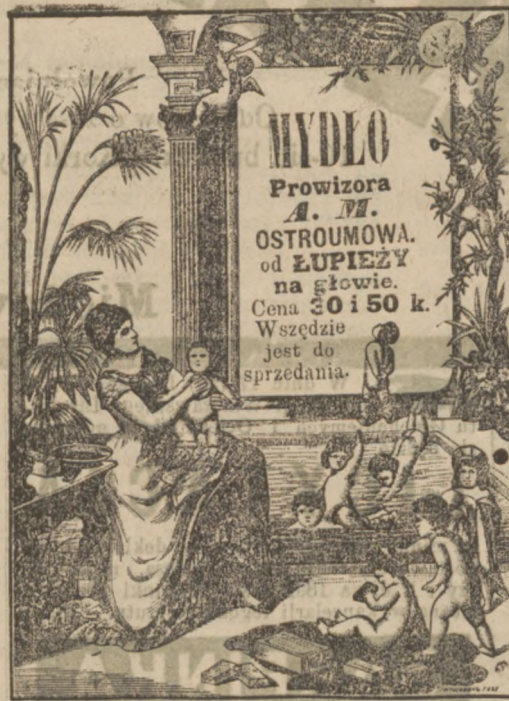
Dyrekcja Drogi Żelaznej Warsz.-Wied.,

zawiadania, że kwit wydany przez Kasę Główną rzeczonoj Drogi, 27 Września 1890 r. za № 1387, w dowód przyjęcia od kupca Stanisława Glücksolna, obecnie zmarłego, kaucji w ilości rs. 500, przedstawionej na pewność wykonania kontraktu z d. 24 Września (6 Października) 1890 r., o nabytciu przez starożelaza, stosownie do oświadczenia sukcesorów Stanisława Glücksolna, zaginął, że po upływie jednego miesiąca od daty dzisiejszej, kaucja w sumie rs. 500 wydana będzie sukcesorom Stanisława Glücksolna, a kwit uważany będzie za nie mający żadnego znaczenia. 249r

Do sprzedania

FOLWARK GOSPODARSKI,

210 morgów, w gub. Warszawskiej, przy kole, o 10 wiorst w równej odległości od Warszawy, Łodzi i 3-ch miast powiatowych, w ziemi od 30-tu lat w jednym ręku prowadzonej w najwyższej kulturze, z rezultatami znakomitszymi, z domem nowym, budynkami wzorowymi, inwentarzem wysokiej wartości, porządkami kompletnymi, z łaką regulowaną i nawożoną, Sadzawkami wyborowymi. Olszyna około 3 morgów wzniosła. Zapasem drzewa budowlanego, z powodu choroby sprzedaje się.—Dowiedzieć się można w Składzie Wód Mineralnych na Nowym-Swiecie, przy rogu ulicy Chmielnej № 31, dla wskazania gdzie mieszka interesant 216

MYDŁO

od ŁUPIEŻY na głowie
 Prowizora
 A. M.

OSTROUMOWA

po kop. 30 i 50 za sztukę.

Wszędzie się sprzedaje.

Ażeby uniknąć podrobienia i naśladowania, wymagać potrzeba

Mydła prawdziwego,

noszącego podpis czerwony na etykiecie i cechą fabryczną przez Rząd zatwierdzoną za № 3374.

Strzedz się należy fałszowania. W Warszawie, sprzedaż w Apteczni Magistratu Farmacji W. Karpiskiego. 182r

Maszyny do szycia „Singera”

czółenkowe i szpulkowe, cicho i lekko szycące, ulepszone według najnowszych spostrzeżeń, wszystkie części działające wyrobione z najlepszej stali, pod zaręczeniem oraz Maszyny Wheeler & Wilson wyłącznie do bielizny—sprzedaje najtaniej, na rozpiaty tygodniowe po rs. 1.—Gwarancja dwuletnia.

Reparacja Maszyn pospieszna, tania i dokładna.

Ludwika Bednawska,

185

Krakowskie-Przedmieście № 83.

SANTAL DE MIDY.

Essencja z cytrynianu drzewa sandałowego z Bombay, najzupełniej czysta, w kapsułkach zawarta, jest znacznie skuteczniejsza aniżeli kopahu i kubeba. Czyni niepotrzebnym używanie wszelkich szprycowań i w przeciągu kilku dni ulecza wszelkie najdolegliwsze i najwięcej zastarzałe rzeżączki, nie utrudzając żołądka i nie udzielając nieprzyjemnej woni urynie.

Skład w Paryżu, 8, ulica Vivienne i w głównych aptekach.

Nauka i wychowanie.

Biuro prof. de Préchamps, Długa 25. Francuzki, polski, niemiecki, do umieszczenia. 2609

Lekcyj muzyki i francuskiego udzielam po przystępnej cenie. Nowy-Swiat 59—21. 5379

Lekcje języka francuskiego lub muzyki na własnym fortepianie 3 rs. miesięcznie. Ciepła 7, m. 64, 1-e piętro. 6097

Nauczycielka posiadająca gruntownie język francuski i niemiecki z konwersacją, ruski i przedmioty klasyczne poszukuje lekcyj. Chmielna 70, m. 1. 5706

Nauczycielka z gruntownym francuskim, wyższym patentem miejscowym i zagranicznym, ma jeszcze wolnych parę godzin, szuka poważnych lekcyj i korepetycji. Żorawia 28, mieszkania 3. 496r

Nauczycielka ruska daje lekcje w zakresie średnich zakładów naukowych żeńskich, jak również przygotowuje do tychże. Nowogrodzka 21, m. 1. 5369

Niemka wykształcona posiadająca francuski, poszukuje lekcyj. Wspólna 9, mieszkania 10. 5610

Niemka młoda, udziela konwersacji po kop. 20 za godzinę. Oferty pod K. T. do biura ogłoszeń, Senatorska 26. 589r

Niemka guwernantka, za lekcje może mieć przy rodzinie oddzielny pokój z usługą. Ulica Marszałkowska 123, m. 12. 6019

Polki posiadające muzykę, francuski, niemiecki. Niemki potrzebne. Jasna 2. Dąbrowska. 5612

Potrzebna zaraz nauczycielka na wieś, z wyższym wykształceniem, z muzyką, językami, niemieckim i dobrą francuską konwersacją. Wiadomość: Freta 29, m. 8, w oficy, od godziny 10 do 12-ej. 5981

Potrzebna francuzka do konwersacji z mężczyzną, dla wprawy w tym języku. Hotel Polski 34, od godz. 7—9 wieczorem. 6026

Poszukuje lekcyj, języki starożytne, nowożytne, konwersacja, ruska. Oferty: kantor Kurjera „Studentowi.” 6119

Szkola kroju Skwareckiej systemem Worth'a. Kurs sukien rs. 10, z okryciami rs. 15. Plac św. Aleksandra 14—6. 4616

Student uniwersytetu, udziela lekcyj języka ruskiego, (opracowanie ćwiczeń). Wspólna 7—25. 6029

Szkola rzemiosł dla kobiet Korycińskiej. Krakowskie-Przedmieście 17, wprost kościoła Opieki św. Józefa. Przyjmuje uczennice stale i przychodnie w każdym czasie, na kursy: krojów, szycia, strojów, krawatów, pończosznicstwa, szmuklerstwa, robót włóczkowych, haftu, rękawicznictwa, tkactwa, rysunków, malowania, wypalania, grawerstwa, introligatorstwa, koszykarstwa. 4768

Tanio, elegancko wykonam suknie, udzielam lekcje kroju i szycia systemem Worth'a. Teresa Koszel, Nowy-Swiat 8—36. 6047

Uczennica z konserwatorium życzy udzielać lekcyj za obiad. Wiadomość: ulica Leśna 18, sklep wiktualów. 6146

Zycze lekcyj francuskiego, w zamian za ruski lub polski. Oferty do Kurjera Warsz. pod adresem M. H. 6068

Doniesienia osobiste.

Blondynka lat 20, panna, inteligentna, mająca posagu 10,000 rs., poszukuje dożgonnego towarzysza, inteligentnego, przyjemnej powierzchowności, od lat 26 do 30. Oferty serjo z fotografiami składać C. D. poste-restante Warszawa. Zawiadomić o odpowiedzi w Kurjerze. 5758

Blondynka z czarnymi oczami S. N. 16" chce odebrać list. 6106

Dla Niewymagającej Z. Z. leży drugi list pod lit. T. S. 10+J. M. 6053

Dla B. Mervej do Lublina list wysłany 18-go. 6118

Hania Oleńska ma list bardzo pilny na pocztę. 6070

Ima i Tea raczą odebrać listy. 6028

Jest do odebrania list na pocztę od W. R. Jbez stanowiska dla Perelki. 6148

Kawaler lat 35, katolik, ze średnim wykształceniem, łagodnego charakteru, nie posiadający w majątku swoich nie więcej oprócz dwóch zdrowych rąk, zdolnych do pracy, zajmujący stanowisko dające mu średnie utrzymanie i posiadający fach, którego prowadzić nie może z braku funduszy, nie mając stosunków, chciałby tą drogą, w celach matrymonjalnych poznać pannę do lat 25 lub młodą bezdzietną wdowę, nie brzydką, ze średnim wykształceniem, dobrych przymiotów serca, uzdolnioną w jakimś fachu, z posagiem do 4,000 rubli. Panie traktujące rzecz serjo, oferty nadsyłać raczą poste-restante Biała gub. siedleckiej, „Bez blagi.” 5732

Kawaler lat 30, handlowiec i przemysłowiec, blondyn, nie mając czasu i stosunków, drogą anonisu pragnie poznać panią lat młodziejszych od siebie, jako towarzyszkę życia, br-

netkę lub szatynkę, nie niską, zaciej rodziny, z posagiem kilku tysięcy rubli i udziałem pracy, jaką posiadać może (pożądaną byłaby handlowa), dla powiększenia i prowadzenia wspólnie już posiadanej interesu. Oferty łaskawiej przyjęte będą od rodziców lub opiekunów poste-restante dla „Globusa.” 5658

Kawaler lat 30, dosyć przystojny, brunet, dobrego urodzenia, z kapitałem przeszło 40,000, pragnąłby poznać serjo w celach matrymonjalnych panią lub wdowę bezdzietną, milej powierzchowności. Dyskretnie zapewniam się. Adres: Warszawa poste-restante „Lubomir.” 5880

List od Jana dla Turkusika na pocztę. 6006

Listy dla Mortusa i Józefa Lwowskiego. 6086

List dla Oczekującej na pocztę A. H. B. 6125

Listy dla „Niezapominajka” 5546 i „Chaber Marji 18” 5453 na pocztę. 6109

Panna lat 24, z posagiem 10,000 rs., przystojna, szatynka, żywa, wesoła, wychowana praktycznie, pragnie poznać w celu matrymonjalnym człowieka do lat 40, mogącego dać jej odpowiedni stanowisko i utrzymanie. Oferty tylko serjo adresować: poste-restante dla „Fertycznej” i zawiadomić o wysłaniu. 5866

Szaroka Ewa, Praktyka XIX wieku i Irma 265 raczą odebrać listy od W. 100. 6135

Szatynka lat 24, rozwódka, katolicka, przystojna, inteligentna, z posagiem 20,000 rs., pragnie powtórnie wyjść za mąż za człowieka inteligentnego, z odpowiednim stanowiskiem. Oferty z fotografiami dla „Rozwódki” poste-restante Warszawa. Zawiadomienie w Kurjerze. 5759

Wiktor Kontrym ma listy. 6087

Wanda-Alina 50 raczy odebrać listy poste-restante. 6069

5 wrzesień ma list na pocztę pod wiadomością nazwiskiem. 6142

Posady i prace.

a) Poszukiwane.

A) Poleca się szanownym panom lekarzom zdolnym masażystą i badającym T. Rzemiełuch. Ul. Hoża 68, m. 17. 6040

Była siostra miłosierdzia, obnażmiona z wszelkimi chorobami, poszukuje zajęcia przy chorych w dzień i w nocy, w miejscu lub na wyjazd. Wiadomość: Wspólna 12, mieszkania 20. 5112

Buchalter posiadający polski, ruski, niemiecki, poszukuje zajęcia od 1 (13) marca. Adres: gubernia mińska, w Kul. P. F. 5591

Ekspedjentka rutynowana poszukuje odpowiedniej posady lub kasjerki. Chmielna 62, m. 32. 6054

Handlowiec doświadczony i uzdolniony, posiadający rekomendacje, mogący przedstawić 1,000 rs. kaucji, poszukuje reprezentacji lub miejsca podróżującego. Zna buchalterję podwójną i korespondencję po rusku. Adres: Grzybowska 20, mieszkanie 9. 328r

Inkasent poważnej firmy poszukuje takiegoż zajęcia. Oferty proszę składać w składzie zegarów Zawistowski, gmach teatru, ulica Wierzbowa. 6113

Młody człowiek, z wykształceniem średnim technicznym, posiadający chlubne rekomendacje z czteroletniej pracy w Austrii, w fabryce motorów parowych, ostatnio jako monter, poszukuje pracy w Warszawie lub na wyjazd. Oferty przyjmuje kantor Kurjera Warsz. pod lit. J. N. 5763

Młody człowiek, z nauką 5-klasową, z dobrej rodziny, poszukuje miejsca jako praktykant gospodarczy przy majątku ziemskim. Marszałkowska 60, u rządcy domu. 5102

Osoba z porządnej rodziny poszukuje miejsca kasjerki lub sklepowej. Może dać kaucję. Oferty przyjmuje kantor Kurjera pod lit. J. 95. 6064

Osoba lat średnich, znająca, gruntownie krawiecczynę, poszukuje miejsca do zajęcia się gospodarstwem domowym. Oferty pod lit. K. T. przyjmuje Kurjer. 6065

Osoba lat średnich poszukuje miejsca gospodyni wiejskiej. Oferty pod lit. K. 76, przyjmuje Kurjer. 6066

Ogrodnik z dobrymi świadectwami poszukuje posady. Ulica Twarda 40, mieszkania 42. 6074

Poszukuje miejsca bony za małym wynagrodzeniem. Złota 2, mieszkania 9, pomiędzy 11—1-szą. 6099

Praktykant obeznany dobrze z gospodarstwem rolnem, poszukuje miejsca jako pomocnik samemu właścicielowi od 1-go kwietnia. Oferty przyjmuje kiosk, róg Hożej i Marszałkowskiej, dla „Pomocnika.” 5673

Rządca domu, izraelita, doświadczony w tym fachu, z najlepszymi referencjami i kaucją, mając jeden dom w zarządzie, poszukuje jeszcze jednej takiej posady za umiarkowane wy-

nagrodzenie. Oferty do kantoru Kurjera Warszawskiego pod lit. S. Z. 6020

Szyje krawiecczynę i bieliznę w domach prywatnych po kop. 30. Mokotowska 33, m. 10. 6084

Uczeń aptekarski z dwuletnią praktyką, który pracował w jednej z większych aptek warszawskich, poszukuje miejsca. Senatorska 31, m. 6, rano. 5825

b) Zaofiarowane.

A) Krojczy bielizny, zdolny specjalista, poszukiwany jest. Oferty szczegółowe przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego pod lit. P. R. 5738

Do mydlarni potrzebna jest osoba z kaucją. Oferty przyjmuje Kurjer Warsz. sub „Mydlarnia.” 6116

Do magazynu bielizny E. Rogozińskiej potrzebne są zdolne podręczne za dobrem wynagrodzeniem. Elektoralna 45. 5984

Do księgarni w południowej Rosji potrzebna sklepowa młoda, przyjemnej powierzchowności, wykształcona, znająca języki ruski, francuski i niemiecki. Oferty z curriculum vitae w języku ruskim pod adresem: Rostow Don, ulica Sadowaja, księgarnia K. S. Itina. 6134

Emerytowi pojedynczemu ofiaruje mieszkanie za rządztwo. Oferty piśmienne, Chłodna 64, właścicielowi domu. 543r

Galwanizer zdolny potrzebny na stałe przewidzieć drobniagowe roboty. Słupa 14. 6101

Kilka panien potrzeba zaraz do znaczenia bielizny. Nowy-Swiat 21, m. 19. 6044

Maszynistka zdolna oraz hafciarka potrzebna za dobrem wynagrodzeniem do fabryki gorsetów „Nelly”, Nowy-Swiat 46. 5578

Potrzebny doświadczony maszynista do maszyny parowej, w dużym młynie parowym na prowincji. Wiadomość u Pinesa, ulica Dzik 31. 400r

Panny zdolne i do nauki pudelek mogą znaleźć zaraz stałe zatrudnienie. Ulica Śliska 27. 5504

Potrzebna osoba do przyjmowania bielizny z kaucją rs. 100. Wielka 43. 5952

Potrzebne panny podręczne do kwiatów, uczennice. Ogrodowa 46, mieszkanie 10. 6147

Panna uzdolniona w kroju i krawiecczynie oraz bieliznie, potrzebna zaraz. Karmelicka 24, mieszkanie 6. 6143

Potrzebne podręczne do krawiecczyny. Złota 49, m. 3. 5938

Potrzebne są zaraz zręczne dziewczynki do mocowania gorsetów. Miodowa 8, K. Wiśniewska. 6049

Potrzebne są panny i podręczne do kwiatów. Stare-Miasto 2, mieszkanie 16. 6008

Potrzebne są panny do spódnicy. Ulica Nowolipki 9 nowy, A. Kucharzewska. 6014

Potrzebne panny zdadne do staniów. Warecka 7, m. 3. 6012

Potrzebna jest zaraz maszynistka do bielizny. Kanonia 22, m. 3. 6018

Potrzebny subiekt felczerski na wyjazd. Wiadomość: Elektoralna 3, m. 18. 6010

Pokoik dla paniąki chodzącej do strojów za ubieranie kapeluszy wieczorami. Twarda 23, m. 10. 6093

Potrzebna podręczna do sukien i bielizny. Nowogrodzka 29, m. 28. 6102

Potrzebny jest zaraz na wyjazd młody pod- aptekarz. Wiadomość w składzie pp. Ludwik Spiess i Syn, Plac Teatralny. 6100

Potrzebne panny i uczennice do krawiecczyny. Nowiniarska 3, m. 2. 6103

Potrzebna młoda paniąka do bufetu na stację, mówiąca cokolwiek po rusku. Marszałkowska 118, kantor Sawickiego. 6117

Potrzebna gospodyni do samodzielnego zarządu, z kaucją. Oferty przyjmuje Kurjer dla A. 79. 6071

Potrzebne są panny do pracowni sukien Józefa Grabowskiej. Nowogrodzka 4, mieszkania 2. 6080

Potrzebne zdolne maszynistki, podręczne do trykotów. Wąski Dunaj 20, m. 6. 6091

Rzeźbiarz Will, Śliska 43, poszukuje ucznia chrześcijanina, z domu przyzwoitych rodziców. 5835

Stolarz na drobne roboty, zdolny. Szeroki Dunaj 5, m. 19. 6127

Uczniowie dobrego sprawowania potrzebni do rzeźbiarza. Krucza 22. 6133

Upinaczka i spódniczarka zdolne potrzebne zaraz. Szkolna 6, Stanisława. 6114

Zdolne staniczarki, podręczne i do nauki potrzebne. Drewniana 14, m. 8. 6027

Zdolne staniczarki zaraz potrzebne. Włodzimierska 10, mieszkanie 10. 5865

Zaraz potrzebne bardzo zdolne panny do staniów. Ul. Niecała 4, pracownia Roman. 5949

Kupno i sprzedaż.

A) Krucza 23, mieszkanie 2, do sprzedania różne rzeczy. 6124

A) Lustra, meble jedwabne bordo w drzewo oprawne. 6124

A) Szafy, stoły, stoliki, lampy, maszyna Singera, obrazy. 6124

A) Kwiaty, krzesła, kuchenne rzeczy, stół kuchenny bardzo duży, w dobrym stanie i wiele innych rzeczy. 6124

Adres: Chmielna 15. Wielki transport indyków oraz pulard tuczonych. 6095

Chcę kupić tokarnię amatorską używaną. Zgłosić się: Dzielnia 33, m. 20. 6011

Chcę nabyć szczeniaka, pinczerka (2—3-miesięcznego). Nowolipki 19, m. 4, zrana od 10 do 12-ej. 6024

Do sprzedania z powodu zmiany mieszkania mały garnitur mebli prawie nowych za rs. 35. Mokotowska 59, mieszkania 11, od 10 do 1-ej. 5928

Do sprzedania starożytnie biurko, lustra z konsolami, lampy, kanapki. Chmielna 24, mieszkania 4. 5897

Dwa łóżeczka żelazne dziecięce, prawie nowe, tanio do zbycia. Nowolipie 18, mieszkania 20. 6005

Dla cegielni. Z powodu zwinięcia cegielni są do sprzedania dwie maszyny konne do wyrobu cegły prasówki, w dobrym stanie i za bardzo niską cenę. Oferty przyjmuje Kurjer Warsz. pod L. H. 6061

Do sprzedania fortepian krótki, dubeltówka, wyżłoca (ponter) rasowa, maszyna do szycia Tajlora, ławka i dwa stoły żelazne ogrodowe. Bielajska 10, mieszkanie 73. 6015

Do sprzedania kołczyki z pereł, serwis porcelanowy wykwintny, para łóżek oraz meble i różne sprzęty domowe. Widzieć można od 11 do 4-ej. Zielna 27, mieszkanie 6. 541r

Fortepian wiedeński, nowej konstrukcji, dobry, sprzedam tanio. Chmielna 33, mieszkania 13. 6032

Faeton nowy, wygodny, elegancki, do sprzedania. Nowolipie 80. 6022

Fortepian renomowanej wiedeńskiej fabryki Schrajbera do sprzedania. Ogrodowa 43, m. 14. 6126

Fortepiany zagraniczne mało używane sprzedaje. Krakowskie-Przedmieście 17, Aleksander Granke. 6123

Faetony nowe, jeden używany, wolanciki, szarabany sprzedaje. Leszno 52. 5820

Fortepiany krajowe, zagraniczne, z krzyżowanymi strunami, mało używane, do sprzedania. Królewska 3, Tarnowski. 4899

Jest do sprzedania otomana gustowna za przystępną cenę. Ulica Wiejska 3, stróż wskaże. 6136

Kasy ogniotrwałe najtańsze i najtrwalsze u Stanisława Baumgarta, Chłodna 40. 3363

Kasy ogniotrwałe najtańsze i najlepsze u R. Bohtego. Nowy-Swiat 34. 6r

Lokomobila o sile 10 koni, z rozbieranym kotłem, prawie nowa, do sprzedania. Racięcki w Zychlinie, st. Pniewo Byd. dr. zel. 5621

Meble tanio! Garnitur czarny, orzechowy, ilustracja, rozmaite inne meble, szafy, kredensy, stół, krzesła, biurko, otomana, szafka lustrzana. Marszałkowska 119, między Złotą a Sienną, mieszkania 15, parter, w drugiej bramie. 6121

Meble za bezcen! Garnitur czarny orzechowy, lustra, rozmaite inne meble, szafy, kredensy, stół, krzesła, biurko, szeslongi, franki. Marszałkowska N 108, od ulicy Chmielnej 37, mieszkanie 30. 5814

Meble garnitury gabinetowe od 35 rs., otomana 22, szeslong 15, fotel skórzany. Obstalunki, przeróbki tanio. Wodzyński, Marszałkowska 77. 5802

Meble: garnitury, otomany, szeslongi, sofy, kredensy, szafy, komody, biurka i inne, po niepraktykowanie niskich cenach. Krakowskie-Przedmieście 10, m. 6. 5690

Masło śmietankowe centryfugalne z dobi Osmolice Krasinek, sprzedaje się po kop. 50 funt w Biurze Ludwika hr. Krasńskiego, Krakowskie-Przedmieście 411/7, we wtorki i piątki. 5765

Meble za bezcen po zwinięciu magazynie, rozmaite garnitury, otomany, szeslongi, sofy, biura, kredensy, szafy, łóżka i inne. Świętokrzyska 16, mieszkania 13, w bramie. 5973

Meble tanio sprzedaje, rozmaite garnitury, otomany, szeslongi, zwyczajne i fantazyjne, nowe i używane. Elektoralna 53, tapicer Okoń. 6068

Meble rozmaite nowe i używane, całe urządzenia lub pojedyncze sztuki. Wybór duży. Ceny tanie. Maków, Solna 9. 6129

Meble tanio. Garnitur czarny, orzechowy, lustra, rozmaite inne meble, szafy, kredensy, stół, krzesła, otomana, szafka lustrzana, franki. Nowogrodzka 28, pierwsza brama od Marszałkowskiej, u właściciela do mu. 5491

**Nafta braci Nobel, garniec nafty 28 kop. wa-
gi osiem funtów. Trębacka 7. 5702**

**Niedrogo, elegancko wykończona garderobę
męską krawiec Chmurczyński róg Marszał-
kowskiej, Nowogrodzka 35. 4920**

**Otomane sprzedam tanio na obstatunek ro-
bioną. Bracka 4, tapicer. 6144**

**Palto zimowe, zupełnie nowe, pozostawiono
do sprzedania u W-go Folkierskiego, Ele-
ktoralna 49. 5388**

**Pianino bardzo dobre za 295 rs. do sprze-
dania. Widzieć od 10—3-ej, Nowo-Wielka
13, m. 11. 5569**

**Potrzebna jest prasa do prasowania druków.
Wiadomość: Wierzbowa 9, mieszka-
nia 8. 6009**

**Pulsometr kupię lub wynajmę. Oferty przy-
jmuje Kurjer dla M. V. 6060**

**Potrzebne są makaty, pasy i koronki. Ma-
gazyń starożytności, Plac Bankowy, dom
W-go Janasza. 5342**

**Pianino mało używane, tanio. Aleja Jerozo-
lińska 31, m. 36. 6038**

**Pianino tanio do sprzedania. Ziota 32,
m. 15. 6037**

**Pianino pięcistrunowe za rs. 350. Długa
25, w lombardzie. 6036**

**Pies do sprzedania z gór św. Bernarda. Jero-
zolimka 76, m. 16. 5932**

**Poszukuję mleczarni parowej 6, 8, 10 koni
i lokomobili, używanych, w dobrym stanie.
Adres z ceną i opisem systemu nadesłać: ulica
Kozia 50, m. 4. 5926**

**Suknia ślubna biała do sprzedania. Marszał-
kowska 149, u rzadcy. 5806**

**Suknia ślubna nieużywana, kaszmirowa z
kwiatami, do sprzedania tanio. Żorawia 31,
miesz. 7. 5311**

**Suknie mało noszone są do sprzedania. Wi-
dzieć je można od godz. 10 zrana do 12-ej w
potudnie, Nowozielnia 46, miesz. 5. 344r**

**Singera maszyna dobrze szycząca rs. 18. Pod-
swale 10, miesz. 3. 6089**

**Szeslong używany, urzędowej roboty, do
sprzedania za rs. 10. Ul. Nowosieniorska 6,
stróż wskazuje. 6076**

**Sprzedaje się łóżko żelazne meblowe, mało
używane, z materacami oraz filus. Krucza
5, m. 17. 6139**

**Tokarnia żelazna tanio. Ziota 32, miesz-
kania 13. 6039**

**Urządzenie galanterijno - dystrybucyjne z
szydłami, do sprzedania. Stare-Miasto 32,
miesz. 24, od godziny 10 do 2-ej. 5644**

**Wózek dla paralityka, meble. Plac Ware-
cki 2, m. 6. 5225**

**Zegar brązowy z muzyką, falany koronko-
we. Hoża 7, m. 32. 6112**

Interesa handlu i mająt.

**Apteki poszukuje się kapna w mieście gu-
bernialnem lub powiatowem, także dzierża-
wy apteki w Warszawie. Wiadomość: Chmiel-
na 30, m. 7. 4863**

**Posiadający 5,000 rs. może kupić ładny
czterowłokowy folwarczek, z pięknym dworem,
ogrodem, łakami, pod Warszawą. Oferty:
Kurjer „232.” 6002**

**Apteka do sprzedania. Wiadomość w Biurze
ogłoszeń, Senatorska 26. 544r**

**Bez pośrednictwa. Majątek ziemski wólk
przeszło 50, w wybornej czarnoziemnej gle-
bie, z kompletnymi zasiewami ozimymi, inwen-
taryzacji i dobrami łakami. Dom mieszkalny e-
legancki, budynki w dobrym stanie, do sprze-
dania lub zamiany na mniejszy. Wiadomość:
Żorawia 28, miesz. 2, od 3 do 6-ej. 5165**

**Dom do sprzedania, blisko dworca kolei wie-
dniejskiej. Pożyczka Towarzystwa 24,000.—
Dochód brutto 7,500. Wiadomość: Oboźna 5,
miesz. 2. 5576**

**Do sprzedania posesja z dochodem 10%,
mająca 3 fronty, 2 domy, jeden murowany
piętrowy, drugi drewniany, w środku rynku,
w Rawie powiatowej, 25 wiorst od Skiernie-
wie, stacji kolei wiedeńskiej. Wiadomość: Le-
szno 47, m. 8. 6140**

**Do wydzierżawienia dwa folwarki 12 i 14
wólk, oddzielnie lub razem, w Kieleckiem.
Wiadomość: ul. Czerniakowska 116, u rzad-
cy. 6033**

**Do sprzedania fabryka posilkująca się pa-
rą, wyrabiająca wyroby świetne dające zys-
ki, za rs. 3,000. Oferty w kantorze Kurjera
Warsz. dla „Sprzedawcy.” 6062**

**Fabryka mydeł toaletowych z kompletnym
urządzeniem, obrót roczny rs. 30,000, dobrze
wprowadzona, wraz z patentem, pozwoleniem
i firmą, wskutek nadwężonego zdrowia wła-
ściciela do sprzedania. Kapitał do rs. 7,000 po-
trzebny. Oferty „G. S. 177” do Biura ogłoszeń,
Senatorska 26. 528r**

**Grunta orne i łaki można kupić na morgi i
wólki, na rozmaite ceny. Wspólna 24, miesz-
kania 1. Potrzebni zdolni pośrednicy. 6094**

**Garkuchnia do sprzedania, punkt dobry.
Wiadomość w sklepiu, Widok 16. 5651**

**Interes. którego wartość podług inwentarza
jest rs. 6,700, a przynoszący czystego dochodu
rocznie około rs. 3,500, jest do sprzedania za
rs. 6,000. Wiadomość u adwokata Rabalskie-
go, Erywańska 10, od 5 do 7-ej po połud-
niu. 5817**

**Jest do sprzedania zakład ślusarski zaraz,
dwie duże pressmaszyny, sześć małych ma-
szyn, stal, nowe pilniki i różne narzędzia. Ul.
Orla 9, m. 7. 6082**

**Jest do odstąpienia w każdym czasie handel
win, towarów kolonialnych i restauracja w
jednym z większych miast powiatowych, przy
drodce żel. warsz.-wied., na bardzo korzystnych
warunkach, w każdym czasie. Oferty przyjmuje
Kurjer pod „Handel win.” 5361**

**Kłoby miał do wydzierżawienia lub sprze-
dania budynek fabryczny z motorem o sile nie
mniejszej 10-h koni w Warszawie lub w oko-
licy, blisko kolei żelaznej, zechce się zgłosić
do A. Bandtkiego. Mazowiecka 11, od godziny
5 do 6. 5483**

**Kawaleria wraz z mleczarnią z powodu o-
trzymanego spadku do sprzedania. Bilard,
piramida kościanna. Rymarska 3. 6108**

**Lasu na wyrab dębowego i sosnowego wólk
6 1/2 jest do sprzedania w okolicach Piotrkowa.
Wiadomość: ulica Cieplą 3, m. 9. 6075**

**Magle do sprzedania z przyczyny niezdrówia
Niza przystępna cena. Długa 40. 4378**

**Nieduży lecz przyzwoicie urządzone sklep
lub dystrybucyjny, w dobrym punkcie, życzy
wziąć w poręczającą administrację młodą oso-
bę z odpowiednim zabezpieczeniem. Ewen-
tualnie interes może być przez nią nabyty po
pewnym czasie. Oferty przyjmuje Kurjer dla
K. K. Gr. 6078**

**Ogród owocowo-warzwywny, zajmujący prze-
strzeni około 8-h morg, o 3 wiorsty od ro-
gatków do wydzierżawienia na pierwsze 3 lata
za rs. 450 z wymiarem i kaucją rs. 150. Wi-
adomość u zarządzającego domem Chmielna
70. 5447**

**Osoba, mogąca przyjść w pomoc ludziom
uczuciowym pożyczką rs. 300, może w procen-
cie otrzymać mieszkanie i całodzienną utrzy-
manie oraz troskliwą opiekę. Zwrot pożyczki
stosownie do umowy. Pewność zwrotu gwa-
rantuje się. Wiadomość: Aleja Jerozolimka
8 róg Solca, stróż wskazuje. 5613**

**Potrzeba 3,000 rs. na pierwszy numer po
Towarzystwie domu murowanego w mieście
gubernialnem. Zgoda 5, m. 1, od 5—6-ej po
południu. 5810**

**Plac do sprzedania lub wydzierżawienia. Le-
szno 88, w domu. 4931**

**Posesja 68,2389 Nowolipki, obejmująca
6,840 l. [], frontu 104, z budynkami, do
sprzedania, lokciec po rs. 150. 4400**

**Plac do wydzierżawienia przy ul. Sołec bli-
sko Jerozolimskiej, około 50,000 lok., na
składy drzewa lub inne, albo jak dotąd na o-
gród warzwywny. Wiadomość: ul. Włodzimier-
ska 14, m. 14, od g. 12—1 i od 5—6-ej. 6081**

**Poszukuję współpracownika, specjalistki, robią-
cej ubranka dzieciinne. Wspólnie tylko ko-
morne i urządzenie sklepowe. Oferty przyjmuje
Kurjer pod lit. O. B. 6079**

**Pralnia do sprzedania z powodu wyjazdu.
Żelazna róg Pańskiej 47, pod firmą „Ma-
rja.” 6073**

**Poszukuję administracji domu, ewentualnie
za kaucją. Świętokrzyska 33, mieszkania 6,
od godz. 4 do 6-ej. 6104**

**Rubli 50,000 razem lub częściowo od 5,000
Rulokuje na domach w Warszawie. Procent 6,
termina długie. Wiadomość: skład obic Som-
mera, Senatorska 37, róg Zabiej. 6122**

**Rubli 8,000 do ulokowania na dom po Tow-
arzystwie. Wiadomość bez pośrednictwa Wło-
dzimierska 11, miesz. 2. 6017**

**Sklep w miejscowości fabrycznej, dystrybu-
cyjno-spożywczy, dobrze procentujący, za-
raz odstąpię. Wiadomość: Chmielna 136, w
sklepie. 5263**

**Sklep dystrybucyjno-galanteryjno-spożyw-
czy do sprzedania zaraz. Ulica Ordynacka
7, obok cyrku. 5761**

**Sklep spożywczo-dystrybucyjny z naftą, na-
fta opłaca komorne, do sprzedania. Wilcza
18. 5611**

**Sklep mydlarsko-farbiarski oraz artykuły bar-
dzo procentujące z wyrobną klientelą na
pryncypalnej ulicy do sprzedania zaraz za bar-
dzo niską cenę. Wiadomość w mydlarni pana
Fechnera, Marszałkowska 133. 5642**

**Sklep spożywczy tanio do sprzedania zaraz.
Ulica Pańska 77. 5883**

**Sklep spożywczy do sprzedania. Ogrodowa
45. 5947**

**Sklep spożywczy do sprzedania. Wiadomość
w składzie węgla, Żelazna 57. 6090**

**Sklep mydlarski z dystrybucją do sprze-
dania. Wiadomość: Pańska 18. 6088**

**Sklep naftowo-mydlarski i malarski, z urzą-
dzeniem i towarem, za 150 rs. z powodu wy-
jazdu do sprzedania. Cieplą 4. 6028**

**Sklep dobrze procentujący, owocarsko-dy-
strybucyjno-spożywczy, na pryncypalnej uli-
cy, do sprzedania. Wiadomość: Żorawia 8,
m. 15. 6077**

**Sklep zegarmistrzowski z urządzeniem tanio
do zbycia w każdej chwili. Chmielna 19. 6083**

**Sklep spożywczy do sprzedania tanio, pie-
czywo komorne opłaca. Nowolipie 6. 6115**

**Sklep spożywczo-dystrybucyjny do sprze-
dania. Wiadomość: Twarda 54. 6107**

**Sklep kolonialny z winami krymskimi i dy-
strybucją do sprzedania. Wiadomość: Wło-
dzimierska 4, m. 13. 6098**

**Szabownia z całym urządzeniem, wyrobną
klientelą, dobrze procentującą, do sprze-
dania. Do prowadzenia niekoniecznie potrzeba
fachowca. Oferty do Biura ogłoszeń, Senator-
ska 26, pod lit. H. W. 550r**

**Sklep do sprzedania z dystrybucją i kolonial-
nymi. Ulica Nowolipie 58, wiadomość w
sklepie. 6145**

**Sklep spożywczy jest do sprzedania z powo-
du śmierci za bardzo przystępną cenę. Pie-
czywo pokrywa komorne. Wiadomość: ulica
Wilcza 24, m. 21. 6050**

**Sklep z warsztatem, wędzarnią i mieszka-
niem jest do wynajęcia od 1-go kwietnia.
Wolska 13, wiadomość u właściciela do-
mu. 6034**

**Z powodu wyjścia za mąż jest do sprze-
dania zaraz na bardzo dobrych warunkach o-
wocarnia, od 20 lat egzystująca przy rogu ulic
Elektoralnej i Zimnej 17. Wiadomość na
miejscu. 6021**

**Z powodu słabości jest do sprzedania skle-
pek. Ulica Pawia 45. 5983**

Lokale.

**A) Kantor przewoźny W. Zaborski, Kra-
kowskie - Przedmieście 60. Uskutecznią
przeprowadzki, opakowania i przewóz mebli,
towarów, po cenach umiarkowanych. 4999**

**A) Młody człowiek spokojnego usposobie-
nia, poszukuje od 1 marca r. b. 1—2 poko-
jów, z usługą i meblami, przy solidnej rodzi-
nie. Oferty uprasza składać pod literami
„H. V.” w kantorze Kurjera Warszawskiego,
lub w hotelu Parzykim u szwajcara. 6141**

**Dla inteligentnej osoby pokój umeblowany,
z usługą, z całodziennym utrzymaniem, przy
ruskiej, szlachetnej familii. Róg Leszna i
Solnej 21, m. 9. 5596**

**Dwa lub trzy pokoje i kuchnia, zlew, drugie
piętro, front, do wynajęcia od 8 kwietnia
za rs. 180 i 240 rocznie. Tamka 16. 5377**

**Do wynajęcia z d. 1 lipca 1892 r. osobny
doparowy budynek, składający się z dzie-
sięciu pokoi, mogący służyć na fabrykę lub
prywatne mieszkanie, za rs. 700 rocznie, przy
ulicy Leszna 44, wiadomość u rzadcy do-
mu. 6019**

**Do wynajęcia pokój oddzielny przy familii.
Hortensja 7, mieszkania 7. Mogą być obia-
dy. 6048**

**Kawaler poszukuje pokoju przy familii, z
osobnym wejściem, w cenie 7 rubli. Oferty
dla K. przyjmuje Kurjer. 6111**

**Pokój od ulicy, z meblami, usługą, od 1 mar-
ca, za 8 rs. Zielna 17, m. 17. 6105**

**Pokój—dwa umeblowane, do wynajęcia. Pie-
kna 8, m. 7. 6035**

**Pokój frontowy, osobne wejście. Bodnarska
24—można z meblami, opałem. 6120**

**Pomieszczenie dla przyzwoitej osoby, przy
inteligentnej rodzinie. Wilcza 59, mieszka-
nia 10. 6043**

**Pomieszczenie dla inteligentnych dam.
Nowy-Swiat 12—23. Lampy, meble na sprze-
daz. 6052**

**Pokój do wynajęcia zaraz. Wejście oddzielne.
Nowy-Swiat 22, m. 28. 6149**

**Salon z widną alkwą przedpokojem, ume-
blowane do wynajęcia. Krakowskie-Prze-
dmiście 38, m. 24. 6042**

**Warsztat duży ślusarski, także dobry dla
stolarza, do wynajęcia od Wielkiejnocy,
za rs. dziesięć miesięcznie, na Starem-Mieście
pod 20. Wiadomość na miejscu, lub Moko-
towska 55, u właściciela. 5614**

**Zaraz pokój przy familii, z osobnym wecho-
dem, dla osoby inteligentnej, kobiety lub
mężczyzny, może być z całodziennym utrzy-
maniem i wygodami. Wiadomość w kantorze
drukarni, Tłomackie 13. 6041**

**Zaraz do wynajęcia do 8 kwietnia r. b. 2 po-
koje i przedpokój, na 2-m piętrze, wchód
głównymi schodami. Widok 21. Cena przy-
stępna. 6055**

**Zaraz pokój duży, elegancko umeblowany,
używalność salonu. Obiady, łazienka. Ziota
16, mieszkania 5, druga brama od Marszałkow-
skiej. 6092**

**Zaraz do wynajęcia duży pokój umeblowany
lub nie, z usługą. Smolna-Wysoka 22. 6046**

Doniesienia rozmaite.

**A. Wypożyczam na wieczorki, wesela, bale,
naczynia stołowe, talerze, półmiski, sala-
terki, sosierki, filiżanki, szklanki, kieliszki,
noże, widelce, łyżeczki, kosze do owoców, wa-
zony, dzbany. Przystrojenia salonów: lampy,
świeczniki, żyrandole, kandelabry, lichtarze i
bielizna stołowa—z odstawą do domu i zabra-
niem po cenach tanich. F. Kozłowski, Ry-
marska 7, w Warszawie, róg Leszna: Skład
lamp, szkła, porcelany. 17r**

**Akuszerka Bukowska przyjmuje na sta-
łość, czas dłuższy lub kurację, bez meldowa-
nia, z umieszczeniem dziecięcia. Bednarska
21. 5214**

**A) Staniki trykotowe, zakłady, sukienki dla
dziewczyny i ubranka dla chłopczyków
wykończają się w przeciągu 24 godzin. Kró-
lewska 45, mieszkania 15. 4r**

**Akuszerka A. M. przyjmuje panie na sta-
łość, czas dłuższy, bez legitymacji, umie-
szczenie dziecka. Pokoje oddzielne. Elektro-
ralna 20. 6056**

**A) Maszyna do pończoch 10 Lamba, no-
wa, przypadkowo tanio do nabycia. Mar-
szałkowska 111, miesz. 1. 520r**

**Exsiccator—zabezpiecza od pęknięcia, gni-
cia drzewa, narzędzia, naczynia gospodar-
skie, węże gumowe, liny, powozy.—Broszka
bezpłatnie. Ritter—Warszawa. 367r**

**Frater zaprawia i frateruje. Marszałkowska
111, mieszkania 10. 6110**

**K. Fijałkowska, Marjańska 10, poleca skar-
petki trwałe wszelkich gatunków. Ceny
fabryczne. 4410**

**Maszyny do szycia naprawia specjalnie, z
gwarancją dwuletnią. Ulica Nowogrodzka
20. 6137**

**Malżeństwo może przyjąć dziecko do piersi,
pokarm świeży i zdrowy, za rs. 8 miesię-
cznie. Wiadomość za rogatkami Belweder-
skimi w Promenadzie, u drożnika. 6025**

**Mamki! Biuro-kaujonowane rekomendacji
mamiek, poleca wybór zdrowych, wiejskich
mamiek. Hoża 11. 6013**

**Oddam dziecko na własność trzy-tygodnio-
we, nie chrzczone. Nowogrodzka 17, mie-
szkania 33. 6058**

**Oszczędność. Najpiękniej odświęca, prze-
rabia, pierze chemicznie, farbuję odzież
męską, zle skrojonej nadaje formę modną.
Pierwszy zakład reparacyjny. Marszałkowska
143. — Jan. 6153**

**Panna z pierwszorzędnego magazynu mód,
wyucza strojów domrę, prędko, za przyste-
pną cenę. Opłata miesięczna. Wiadomość do
południa. Chmielna 63—21. 6046**

**Pracownia sukien, okryć damskich Heleny,
Nowy-Swiat 34, m. 13. Tanio elegancko
wykończam suknie z dodatkami po rs. 5, oraz
wyuczam kroju systemem francuskim u siebie
i po domach po rs. 5. 4301**

**Przy pracowni mojej wyuczam kroju sukien
i okryć damskich w dwóch miesiącach, za
rs. 10, t. j.: sukien 6, okryć 4.—Może być i
praktyka. Osoby z prowincji przyjmuję na
stanę na dogodnych warunkach. Zofia. Żo-
rawia 9, m. 23. 5110**

**Rs. 50 nagrody. Dnia 20 b. m. przechodząc
Ród Senatorskiej przez Miodową zgubiłam
pamiątkową portmonetkę, czarną skórzaną, z
z monogramem M. R., zawierającą 115 rs.,
broszkę złotą, list i drobną monetę. Łaskawy
znalazca za powyższą nagrodą raczy odnieść
zgrabę na ulicę Podwale 11, m. 7. 5829**

**Stolarz Radziszewski, Sienna 13, wyrabia
Smeble czarne, orzechowe, machoniowe, in-
krustowane z bronzami, odnawia i naprawia
meble stare i antyki dokładnie. 4532**

**W. Brodzki zechce się bezwzględnie zgłosić
pod 122 Marszałkowska, w interesie
pomieszczonej tamże mebli, a to dla uniknie-
nia koniecznych następstw procesu. 6097**

**Wysortowane pończochy, skarpetki, reka-
wiczki, sukienki, staniki niżej kosztu. Mar-
szałkowska 129, oficyna. 6085**

**Wyżymaczki naprawia specjalnie zakład
mechaniczny, z gwarancją. Nowogrodzka
20. 6135**

**Żardiniery, etażery, parawany, koszyki roz-
maite, wózki, welocypedy dzieciinne, poleca
skład, Królewska, róg Krakowskiego-Prze-
dmiścia. 2179**

**Żwoalki, od 15 kop. woalka i droższych
wielki wybór. „Manufaktura Krajowa,”
Niecała 12. 5944**

**Ż. Karbowanie, sukien, koronek. „Manu-
faktura Krajowa,” A. Brochocki. Nieca-
ła 12. 5944**

**Ż. Staniki trykotowe, najświeższe fasony
francuskie. „Manufaktura Krajowa,” Nie-
cała 12. 5944**

**XX. „La Couronne”—najlepszy glans do
bucików. sprzedaje J. Lukrec—Marszał-
kowska 132, oraz składy apteczne. 6059**